

ADA Universitetində Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forum keçirilib

azerbaijan-news.az

ADA Universitetində Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forum keçirilib

Yeni gəlmişin, Azərbaycan Avropa İnsan Haqqları Məhkəməsinin hakiminin seçilməsində iştirak etmədiyindən, biz bu məhkəmənin qərarlarını tanımırıq. Bu, bizim hüququmuzdur və fərdsiz istifadə edərək böyür edəmir ki, Avropa Məhkəməsinin heç bir qərarını bizim üçün hüquqi qüvvəsi yoxdur. Çünki biz səssizmə hüququmuzdan məhrum edilməyirik. Biz bu hakimləri seçə vərəmsəlik. Biz onların kimi özünü bilmirik. Zənnimcə, Avropa Surdusu "üzüridə oturdugu budagi" kədi. Onlar Azərbaycan qərsi ayri-seçkilik etdikler, bizi təcrid etməyə cəhd göstərdilər, lakin bununla özlerini Qafqazdan məhrum etdiklər. Gürcülər də yeni addımı atdılar.

Azərbaycan Respublikası ilə Yaponiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 5 fevral tarixli 67 nömrəli Sərəncamı ilə yaradılmış Azərbaycan Respublikası ilə Yaponiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının (bundan sonra - Dövlət Komissiyası) aşağıdakı yeni tərkibi təsdiq edilsin:

Dövlət Komissiyasının sədri

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR-ın) prezidenti

Dövlət Komissiyasının üzvləri

Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin Baş icraçı direktoru
Azərbaycan Nəqliyyat və Kommunikasiya Holdinginin (AZCON-un) icraçı direktoru
"Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin vitse-prezidenti
Ələt azad iqtisadi zonasının səlahiyyətli qurumunun İdarə Heyəti sədrinin müavini
Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti
PAŞA Holdingin Baş icraçı direktoru

NEQSOL Holdingin Baş icraçı direktoru
Azərbaycan Respublikasının Yaponiyada fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri.

2. Dövlət Komissiyasının cari fəaliyyətinin təşkili məqsədilə Dövlət Komissiyasının Katibliyi yaradılsın və Katibliyin funksiyasının həyata keçirilməsi Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə həvalə edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Dövlət Komissiyasının yeni tərkibi barədə Yaponiya tərəfinə bildiriş göndərsin.

4. "Azərbaycan Respublikası ilə Yaponiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 25 dekabr tarixli 1852 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 12, maddə 1111 (Cild I) ləğv edilsin.

5. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 9 aprel 2025-ci il

A.N.Eminovun Mingəçevir Dövlət Universitetinin rektoru təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Anar Nazim oğlu Eminov Mingəçevir Dövlət Universitetinin rektoru təyin edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 9 aprel 2025-ci il

Azərbaycan və İran nümayəndə heyətləri Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanına baxış keçiriblər

Aprelin 9-da Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Azərbaycan ilə İran arasında iqtisadi, ticarət və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının Azərbaycan tərəfindən həmsədri Şahin Mustafayev və ölkəmizdə səfərdə olan İran İslam Respublikasının yol və şəhərsalma naziri, komissiyanın İran tərəfindən həmsədri Forzanə Sadıq iki ölkənin nümayəndə heyətlərinin müşayiətilə Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanına birgə baxış keçiriblər.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, həmsədrlərə Bakı limanına dair təqdimat nümayiş etdirilib, limanın tarixi, infrastrukturunu və imkanları, o cümlədən illik yükəşirmə qabiliyyətinin 15 milyon tondan 25 milyon tonadək artırılması məqsədilə ikinci faza çərçivəsində aparılan tikinti işləri barədə məlumat verilib.

Qeyd edilib ki, ikinci fazanın tamamlanmasından sonra Bakı limanının genişləndirilməsi Azərbaycanın Avropa və Asiya ilə əlaqələndirən nəqliyyat və logistika qovşağı kimi strateji əhəmiyyətini daha da artıracaq.

Daha sonra limanın əsas yük terminalına, Ro-Ro və Bərə terminallarına, çeşidləmə məntəqəsinə baxış keçirilib.

Milli Məclisdə İranın parlament nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib

Aprelin 9-da Milli Məclisin Sədr müavini, Azərbaycan-İran parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Ziyafət Əsgərov ölkəmizdə səfərdə olan İran İslam Şurası Məclisinin İran-Azərbaycan dostluq qrupunun rəhbəri Sədeyf Bədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, qonaqları salamlayan Ziyafət Əsgərov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin İranın yol və şəhərsalma naziri, eləcə də İran Prezidentinin siyasi məsələlər üzrə müşaviri ilə keçirdiyi görüşləri xatırladaraq, belə görüşlərin iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafında mühüm rol oynadığını bildirib. Sədr müavini Azərbaycanla İran arasında iqtisadi və mədə-

ni sahələrdə əlaqələrin dinamik şəkildə inkişaf etdiyini vurğulayıb. O, ticari və logistika sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsinin də dövlətlərimizin maraqlarına uyğun olduğunu qeyd edib.

Ziyafət Əsgərov həmçinin Asiya Parlament Assambleyasının (APA) 15-ci plenar sessiyası çərçivəsində İran İslam Şurası Məclisi sədrinin Bakıya

səfərini xatırladaraq, bu cür qarşılıqlı səfərlərin parlamentlərarası əlaqələrin güclənməsinə mühüm töhfə verdiyini diqqətə çatdırıb.

Öz növbəsində Sədeyf Bədrini Azərbaycanda keçirdiyi görüşlərin əhəmiyyətindən danışaraq, qarşılıqlı səfərlərin yalnız diplomatik deyil, həm də parlamentlərarası əlaqələrin möhkəmlənməsinə müsbət

təsir göstərəcəyinə əmin olduğunu bildirib. Qonaq İran-Azərbaycan münasibətlərinin dostluq və qarşılıqlı hörmət prinsipləri əsasında gələcəkdə daha da inkişaf edəcəyinə inandığını vurğulayıb.

Görüş zamanı qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər də müzakirə olunub.

"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Möhtərəm cənab Prezident.

Mübarək Ramazan bayramı münasibətilə zati-alinizə səmimi təbriklərimi və xeyir-duamı çatdırmaqdan məmnunluğumu ifadə edirəm.

Hər şeyə qadir olan Uca Allahdan Sizə cəsağlığı və səadət, müsəlman ümmətinə fırvanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al NəHYAN,
Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti

❖ ❖ ❖

Hörmətli cənab Prezident.

Müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə zati-alinizi səmimi-qəlbədən təbrik edir və Sizə ön xoş arzularımı çatdırmaqdan məmnunluğumu bildirirəm.

Uca Yaradandan Sizə cəsağlığı və xoşbəxtlik, müsəlman ümmətinə rifah diləyirəm.

Hörmətlə,

Şeyx Məhəmməd bin Rəşid Al MƏKTUM,
Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin vitse-prezidenti, Baş naziri və Dubayın Əmiri

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri cənab Prezident.

Mübarək Ramazan bayramı münasibətilə Sizə səmimi təbriklərimi və ön xoş arzularımı çatdırmaqdan məmnunam.

Arzu edirəm ki, Ulu Tanrı Sizə cəsağlığı və səadət, müsəlman ümmətinə xoşbəxtlik nəşib etsin.

Hörmətlə,

Şeyx Mansur bin Zayed Al NəHYAN,
Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin vitse-prezidenti, Baş nazirin müavini, Prezident işləri naziri

❖ ❖ ❖

Əs-səlamu əleykum və rəhmətullahi və bərəkətuhi.

Müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə Sizə ön səmimi təbriklərimi çatdırır, zati-alinizə cəsağlığı, uzun ömür və uğurlar arzulayıram.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək Uca Allahdan Azərbaycan Respublikasına və dost xalqınıza davamlı inkişaf, tərəqqi, fırvanlıq,

islam ümmətinə və bütün bəşəriyyətə xeyir-bərəkət diləyirəm.

Hörmətlə,

Şeyx Sabah Xəlid əl-Hamad əl-Mübarək əl-SABAHI,
Küveyt Dövlətinin Vəliəhdi

❖ ❖ ❖

Cənab Prezident.

Zati-alinizi, ailənizin dəyərli üzvlərini, dost və qardaş Azərbaycan xalqını mübarək Ramazan bayramı münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirəm.

Bu mübarək bayramın türk dünyası və bütün islam aləmi üçün sülh, rifah və ümid dolu bir gələcəyə vəsilo olmasını, qardaşlıq və həmrəylik əlaqələrimizin müştərk dəyərlərimiz əsasında daha da möhkəmləndirməsini arzu edirəm.

Fürsətdən istifadə edərək zati-alinizə ön xoş arzularımı çatdırır, cəsağlığı və fırvanlıq diləyirəm.

Hörmətlə,

Fuat OKTAY,
Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Xarici əlaqələr komitəsinin sədri

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Qadınlar Birliyinin sədri

Şeyxə Fatimə bint Mübarəkdən

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyevaya

Zati-aliləri.

Mübarək Ramazan bayramı münasibətilə Sizə səmimi təbriklərimi və xeyir-duamı çatdırmaqdan məmnunluğumu bildirirəm. Hər şeyə qadir olan Uca Allah Sizə cəsağlığı və səadət, müsəlman ümmətinə fırvanlıq nəşib etsin.

Hörmətlə,

Şeyxə Fatimə bint MÜBARƏK,
Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Qadınlar Birliyinin sədri

Azərbaycan-Moldova münasibətlərinin inkişaf perspektivləri müzakirə olunub

Aprelin 9-da Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Moldovanın Xarici İşlər Nazirliyinin dövlət katibi Sergey Mihovla görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı Azərbaycan-Moldova əməkdaşlığının siyasi, iqtisadi, ticarət, enerji, humanitar aspektləri, münasibətlərin inkişaf perspektivləri, habelə regional və beynəlxalq məsələlər müzakirə olunub.

Münxən Təhlükəsizlik Konfransında iştirakı çərçivəsində Moldova Respublikası

nın baş nazirinin müavini və xarici işlər naziri Mihai Popşoy ilə görüşünü məmnunluqla xatırlayan Ceyhun Bayramov ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərindən istifadənin əhəmiyyəti vurğulanıb.

İqtisadiyyat, ticarət, investisiyalar sahələri üzrə

İkitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacibliyi qeyd olunub, xüsusilə enerji təhlükəsizliyi sahəsi üzrə tərəfdaşlığın inkişaf perspektivlərindən istifadənin əhəmiyyəti vurğulanıb.

İqtisadiyyat, ticarət, investisiyalar sahələri üzrə

əməkdaşlıq imkanlarının müzakirəsi baxımından Azərbaycan ilə Moldova arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyanın rolunun vacibliyi diqqətə çatdırılıb.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Eyni gündə Azərbaycan və Moldova Xarici İşlər nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələr aparılıb. Siyasi məsləhətləşmələrə Azərbaycan tərəfindən nazir müavini Samir Şərifov, Moldova tərəfindən isə dövlət katibi Sergey Mihov rəhbərlik edib.

Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva Qəbələdə "Gənc arıçı" layihəsinin iştirakçıları ilə görüşüblər

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva və Bakı Media Mərkəzinin rəhbəri Arzu Əliyeva aprelin 8-də Qəbələdə "Gənc arıçı" layihəsinin iki iştirakçısının evini ziyarət ediblər.

IDEA İctimai Birliyindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Leyla Əliyeva görüşdə gənc arıçı ailələri ilə səmimi söhbət edib, fəaliyyətləri ilə maraqlanıb, arıçılıq sahəsindəki ilk təcrübə və məhsuldarlıqla bağlı təəssürlərini dinləyib.

Öz növbəsində layihə iştirakçıları Zəlikə Məmmədova və Rəfiqə Məxsumova, eləcə də onların ailə üzvləri göstərdiyi diqqət və dəstəyə görə Leyla Əliyevaya minnətdarlığını bildirib, süzdükləri təbii balı layihənin xüsusi qablaşdırmasında hədiyyə ediblər.

Qeyd edək ki, 2021-ci ildən başlayaraq IDEA İctimai Birliyinin təşəbbüsü və Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu, Dövlət Məşğulluq Agentliyi və ABAD publik hüquqi şəxs tərəfdaşlığı ilə həyata keçirilən "Gənc arıçı" layihəsi çərçivəsində ölkənin müxtəlif bölgələrindən olan 60-dan çox gənc ailəyə arıçılıq təşərrüfatının yaradılmasında dəstək göstərilib.

Məqsədi biomüxtəlifliyin qorunmasına töhfə vermək, arıçılıq təşərrüfatının ekosahibkarlıq növü kimi yayılmasını təşviq etmək, təbii bal istehsalını dəstəkləmək və gənc ailələrin maddi rifahını yaxşılaşdırmaq olan layihə çərçivəsində seçilən gənclərə peşəkar mütəxəssislərin iştirakı ilə bir aylıq təlim keçirilib. Təlimləri başa vuran gənclər arıçılıq təşərrüfatı üçün lazımı arı ailəsi və potokləri, arı geyimi, bəlsüzən aparat və digər ləvazimatlarla tam təchiz olunublar və onlara səmərəli fəaliyyətləri istiqamətində lazımı şərait yaradılıb.

Gənc arıçılar həmçinin məhsulların sertifikatlaşdırılması, brendləşdirilməsi, dizaynı və satışın təşkili dəstəyi ilə təmin

matlarla tam təchiz olunublar və onlara səmərəli fəaliyyətləri istiqamətində lazımı şərait yaradılıb.

Gənc arıçılar həmçinin məhsulların sertifikatlaşdırılması, brendləşdirilməsi, dizaynı və satışın təşkili dəstəyi ilə təmin

ediləcək. Bu addımlar bazar iqtisadiyyatı şəraitində rəqabətə davamlı bal istehsalı mərhələsinə çatması üçün gənc arıçıların öz məhsullarını geniş müştəri bazasına çıxarmalarına və satışın səmərəli təşkili üçün dəstək olacaqdır.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

İkili standartlar tarixi ədalətin bərpasına mane ola bilməz

Azərbaycanın qazandığı zəfərin fonunda Qərbin ikilistandarth təsəvvürlərinin respublikamız əleyhinə göstərdikləri fəaliyyətləri daha qabarıq şəkildə diqqət çəkməyə başlayıb. Erməni lobbisinin sözü ilə oturma-duran Fransa, Belçika kimi ölkələrin, Avropa Şurası, Avropa Şurası Parlament Assambleyası, Avropa Parlamenti kimi qurumların sistemli şəkildə ölkəmiz əleyhinə kampaniya aparmaları, qətnə qəbul etmələri də bunun bariz göstəricisidir.

Onlar Azərbaycana münasibətdə ermənipərəst mövqedən çıxış edərək hər cür çirkin yola əl atırlar. 1980-ci illərin sonlarında Ermənistan tərəfindən etnik təmizləməyə məruz qalan üç yüz min azərbaycanlının taleyini biganə qalan, bu gün də onların tarixi yurdlarına qayıdış hüquqlarına dəstək verməyən Qərb Qarabağı kö-nüllü türk etmiş bir ovuc erməninin "problem"lərini süni şəkildə şişirdərək gündəmə gətirmək üçün canfəşanlıq göstərir.

Bu günlərdə Avropa Şurasının İnsan hüquqları üzrə ali komissarı Maykl O'Flaertinin Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Ermənistanın deputatların suallarına verdiyi cavablar da Azərbaycana qarşı ikili yanaşmanı bir daha təsdiq edir. Belə ki, komissar ölkəmizi öz xoşları ilə türk edən ermənilərin Azərbaycana qayıdış məsələsinə toxunsada, zorla dədə-baba yurdlarından qovulan qərbi azərbaycanlıların qayıdışından bir kəlmə də bəhs etməyib.

Halbuki Maykl O'Flaerti özünə bir az əziyyət verib Cənubi Qafqazda baş verənlərlə bağlı tarixi sənədlərə baxsaydı azərbaycanlıların əsrlər boyu erməni şovinistləri tərəfindən deportasiyalara, etnik təmizləmələrə məruz qaldığını görəndi.

Ermənistan ölkəmizi öz xoşlarına tərk edə bilər

Məsələn, o, bildirdi ki, təkcə 1987-1991-ci illərdə Qərbi Azərbaycanın (indiki Ermənistan ərazisinin) yalnız azərbaycanlıların yaşadığı 170-dən artıq kənddən, azərbaycanlılarla ermənilərin qarışığı yaşadığı 100-ə yaxın yaşayış məntəqəsindən 300 min nəfərədək azərbaycanlı ermənilər tərəfindən öz doğma yurdlarından zorla

qovulublar. Bu zaman 200 nəfərdən çox soydaşımız erməni şovinistləri tərəfindən öldürülmüş (güllələnmiş, qəsdən avtomobil qəzasına salınmış, dağ yollarında donmuş və sair), 400 nəfərdən çox azərbaycanlı isə yaralanmışdır. Bir çox azərbaycanlıların evləri, əmlakları yandırılmış və ya talanmış, əvəzi ödənilmədən əllərindən alınmış, mənimisənilmişdir.

Ali komissar bu gerçəkliklərdən Ermənistanın keçmiş faşist prezidenti Levon Ter-Petrosyanın 1993-cü il iyulun 23-də - Ağdamın işğalı zamanı etdiyi etirafı ilə də hallı ola bilər.

Levon Ter-Petrosyanın sözügedən tarixdə "Yerkrapa" könlüllər birliyinin toplantısında etdiyi çıxışının illər sonra üzə çıxan videoyazısında görünür ki, o, açıq şəkildə ermənilərin həyata keçirdikləri işğalçılıq siyasətindən, azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmədən bəhs edib. Ter-Petrosyan indiki Ermənistan ərazisində vaxtilə azərbaycanlıların çoxluq təşkil etdikləri rayonların adlarını da bir-bir sadalayıb.

Faktıdır ki, qərbi azərbaycanlılardan fərqli olaraq Qarabağda yaşayan ermənişilli sakinlər könlüllü şəkildə ölkəmizi tərk ediblər. Baxmayaraq ki, Azərbaycan dövləti onların reintegrasiyası ilə bağlı əməli addımlar atdı. Onların hüquq və təhlükəsizliyini, eyni zamanda bütün təminatını həyata keçirməyə başladı. Lakin Azərbaycan demokratik ölkədir və öz ərazisində kimi isə zorla saxlamaq niyyətində deyildi. Buna görə də öz qərarları ilə ölkəmizi tərk etmək istəyən ermənişilli sakinlərə köçmələri üçün də hər cür şərait yaratdı. Ermənilər ölkəmizi tərk edən zaman hansısa təzyiq, zorakılıq halı ilə üz-ləşmədilər. Həmin vaxt bu prosesi az

qala zərərinin izləyən dünya da görə-dü və etiraf etdi ki, Qarabağı deyə-gülə, şokolad və peçenye yeyə-yeyə tərk edən ermənişilli sakinlərin tı-xacdən başqa problemləri olmadı. Bütün bu faktlar BMT-nin bölgəyə səfər edən missiyası tərəfindən də təsdiq olundu. Əslində, heç Qarabağı tərk edən erməni sakinlər özləri qayıtmaq barədə düşünmədilər. Sadəcə onlardan alət kimi istifadə edən təcavüzkar Ermənistan və onun xarici məkrli himayədarları bu məsələni süni şəkildə ortaya ataraq gündəmə etmə istəyirlər.

Bu, qəbul edilməzdir

Bütün bu gerçəklikləri görmədən gələn AŞ-nin İnsan hüquqları üzrə ali komissarı Maykl O'Flaertinin tutduğu vəzifəyə yaraşmayan qeyri-obyektivlik sərgiləməsi, yüz minlərlə azərbaycanlının qayıdış hüququnu heçə sayaraq ölkəmizi öz xoşları ilə tərk edən ermənilərin qayıtməsindən bəhs etməsi təəccüblü deyil.

Aprelin 8-də Qərbi Azərbaycan İcmasının sözügedən məsələ ilə bağ-

lı bəyanatında bildirilir ki, Avropa Şurasının İnsan hüquqları üzrə ali komissarı Maykl O'Flaertinin "Avropa Şurası Parlament Assambleyası" adlanan qurumda Ermənistanın deputatların suallarına verdiyi cavabların onun məsələlərdən tam xəbərsiz olduğunu göstərir: "Ali komissarın ermənilərin Azərbaycana qayıdış məsələsinə toxunub qərbi azərbaycanlıların Ermənistanı öz dədə-baba yurdlarına qayıdışından bəhs etməməsi qəbul edilməzdir. Biz ali komissarın insan hüquqlarına münasibətdə bir sıra Qərb təsisatlarında dərin kök salmış ikili standartlar siyasətinin girovu olmağa çağırırıq".

Bəyanatda qeyd olunur ki, bundan əlavə, ali komissar, hazırda Bakıda davam edən məhkəmə ilə bağlı cəza-sızlığı təsdiq edən açıqlamalar vermə-məli, əksinə, Ermənistan hakimiyyə-tini öz ərazisində olan hərbi canilər, o cümlədən bu gün törədilməsindən 33 il keçən Ağdaban faciəsinin günahkarlarını mühakimə etməyə çağır-malı, "Azərbaycanlıların qovmaqla 600 illik tarixi məqsədə nail olduq" deyə qürrələn Ermənistanın birinci pre-

zidenti Levon Ter-Petrosyanın iza-hat tələb etməli, Azərbaycan xalqının dini-mədəni irsinin acınacaqlı vəzi-yətinin monitorinq edilməsi, azərbay-canlılara qarşı, xüsusən, mediada və ictimai diskursda tüğyan edən etnik nifrət hallarının aradan götürülməsi üçün Ermənistanı səfər etməlidir.

Qərbdə təşkilatlanaraq anti-Azərbaycan fəaliyyəti göstərən qə-rəzli təsisatların mənfur fəaliyyətləri mövcud reallıqları dəyişmək iqtida-rında deyil. Vaxtilə dədə-baba yurdlarından zorla qovulan qərbi azərbaycanlılar sülh yolu ilə onilliklərdir həsrət qaldıqları yurdlarına dö-nəcə-lər. Bu, həm də tarixi ədalətin bərpası olacaqdır.

Necə ki, bu barədə Prezident İlham Əliyev deyib: "...Bunu hamı bilsin, həm Ermənistan, həm onun ar-xasında duranlar ki, bu məsələ gündə-likdən çıxmıyacaq, o vaxta qədər ki, azərbaycanlılar təhlükəsizlik şəraitin-də Qərbi Azərbaycana, o cümlədən Qərbi Zəngəzura yerləşəcəklər".

YasəməN MUSAyEV, "Azərbaycan"

"Qərbin Cənubi Qafqazla bağlı planları iflasa məhkumdur"

"Bəzi Qərb dövlətlərinin ikili standartlara əsaslanan, qə-rəzli siyasətinin yaratdığı problemləri sadələməqlə bit-məz. Azərbaycan dövləti Qərbin qə-rəzli siyasəti ilə çox üz-ləşib. İstər keçmiş işğal illərində, istərsə də postmüha-ribə dövründə bəzi Qərb dövlətlərinin həyata keçirdiyi siyasət birmənalı şəkildə regionumuzda təhlükəsizliyin təmin olunmasına təhdid yaradır".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Vüqar Rəhimzadə deyib. Deputat bildirib ki, qə-rəzli, beynəlxalq hüquqa zidd si-yasəti ilə dünyada özünü nüfuzdan salan Fransanın regionumuzda Azər-baycanın yaratdığı yeni reallığı qəbul etmək əvəzinə Ermənistanı silahlan-dırması yeni münaqişə ocağı yarat-mağa hesablanmışdır. Bu siyasət, əslində, Qərbin Cənubi Qafqazla bağlı plan-larını növbəti dəfə açıq şəkildə orta-ya qoyur. Reallıq budur ki, Qərb Er-mənistanı silahlandırmaqla təkcə onu yeni müharibəyə hazırlar, di-gər yandan, Cənubi Qafqazla bağlı planlarını mərhələli şəkildə həyata keçirməyə cəhd edir. "Qərb regionda öz maraqlarını həyata keçirmək, bölgəni təsir dairəsində saxlamaq üçün Ermənistanı istifadə edir. Bu siyasət Ermənistan üçün yaxşı heç nə vəd etmir. Casus funksiyası yerinə yetirən Avropa İttifaqının Ermənistanıdakı missiyası da bu planın tərkib hissəsidir. Bayden-Blinken administrasiyası dövründə həm dünyada, həm də Cənubi Qafqazla bağlı dağıdıcı, riyakar siyasətin şahidi olduq. Qərbin otuz il ərzində qurduğu bütün Azərbaycanı qazandığı tarixi Zəfər nəticəsində dəmədiyinə olduq. - deyə deputat əlavə edib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, Qərbin regionla bağlı növbəti planları da iflasa məhkumdur. Prezident İlham Əliyev ADA Universitetində keçirilən "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forumda çıxışı zamanı da bildirdi ki, Azərbaycan bir çox ölkələrlə strateji tərəfdaşlıq saziş-ləri imzalayıb. Bütün bunlar coğrafi, siyasi, iqtisadi və nəqliyyat sahələrində Mərkəzi Asiya regionu ilə və Avropa arasında ümumi yanaşmaları formalaşdırmağa imkan yaradıb. Regionda uzunmüddətli əməkdaşlığa gəl-dikdə, əgər xəritəyə baxsaq, Azərbaycanın burada əsas yer tutduğunu gö-rə bilərik. Bəzilər Ermənistanı növbəti bu prosesdən, o cümlədən, ümu-miyyətlə, prosesdən ayırmaq və Cənubi Qafqazda ayrıncı xətləri çəkmək cəhdləri göstərir. Lakin bu, birmənalı olaraq uğursuz olacaqdır.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

Rəsmi İrəvan sülhü oda atır

Bütün sahələrdə dərin böhran yaşayan Ermənistanı ictimai-siyasi vəziyyət gərgin olaraq qalır. Ölkədə tərəflər bir-birlərini təhdid edirlər. Artıq Ermənistan müxtəlif şəhərlərdə etirazlar keçirilir. Siyasi cəhəmlərdən yorulan əhali isə problemlərinin həllini istəyir. Ölkədə əhalinin 60 faizi işsizdir. Bu ilin ilk 6 ayında işsizliyin səviyyəsi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə orta hesabla 24 faiz artıb.

"4rd.am" saytı yazır ki, hazırda Ermənistanı rəsmi qeydiyyatla alınmayan işsizlərin sayı 74 min nəfərdən çoxdur. Milli Statistika Xidmətinin ölkədə yoxsulluğun mənzərəsi və iş bazarının problemləri üzrə beşillik araşdırmalarının nəticələrinə görə, hər 100 işsizdən 40-i gənədir. Ümu-mi işsizlər arasında 20-29 yaşlı insanlar üstünlük təşkil edirlər. Ermənistanı yeni iş yerlərinin yaradılması da mümkün deyil. Çünki ölkə iqtisadiyyatı tamamilə iflasa uğrayıb. Vəziyyət o həddə çatıb ki, hətta mövsümi iş tapmaq çox çətindir.

Bütün bunların fonunda Ermənistanı keçirilən son bələdiyyə seçkiləri ölkənin daxili siyasətdə mühüm dəyişikliklər baş verdiyini göstərir. Gümrü və Parkar şəhərlərində hakimi "Vətəndaş mü-qaviləsi" partiyasının məğlubiyyəti, həm də müxalifətin revansist təma-yüllü qüvvələrinin önə çıxması Ermənistanın siyasi gələcəyi üçün də riskli tendensiya yarandığını nümayiş etdirir.

Erməni siyasi analitiklərinin fikrincə, bu seçkilər 2026-cı ildə keçiriləcək parlament seçkiləri üçün "sınaq" rolunu oynayır. Yerli seçkilərdə uduzan baş nazir Nikol Paşinyanın komandası artıq parlament çoxluğu-nu qorumaqda ciddi çətinliklərə üz-ləşir. Ekspertlər bildirirlər ki, Paşinyanın seçki resursları və ictimai dəstəyi sürətlə tükenir.

Roy sorğuları da bu gedişatı təsdiqləyir. 2021-ci il parlament seçkiləri ətrafında "Vətəndaş müqaviləsi" partiyasının reytingi 25 faiz təşkil edirdisə, 2025-ci ilin əvvəlinə bu rəqəm cəmi 11 faizə düşüb.

Seçkilərin nəticələri ilə diqqət çəkən daha bir məqam isə müxalifət da-xilində revansist ideologiyaların yüksəlişidir. Gümrüdə müxalifətdən ön çox səs toplayan Kommunist partiyasının nümayəndəsi Vardan Kuyasyan "dəmizdən-dənizə böyük Ermənistan" ideologiyasını açıq tərəfdardır. Bu isə regionda sabitlik və dayanıqlı sülhə əsaslı təhdid kimi qiymətləndirilir.

Üstəlik, Gümrü və Parkarda seçkilərdə qalib gəlmiş blokların əksə-riyyəti keçmiş prezidentlər Robert Koçaryan və Serj Sarkisyanə bağlı olan qüvvələrdir. Belə qüvvələrin parlamentdə təmsil olunması isə Er-mənistanın sülh kursundan uzaqlaşması ilə nəticələnə bilər.

Bütün bunların fonunda sosial-iqtisadi sahədə gərginlik getdikcə daha da dərinləşir. Ölkədə çörək istehsalı 60 faizə qədər azalıb. Orta aylıq əməkhaqqı olduqca aşağı səviyyədədir. Paşinyan iqtidarının milli valyuta-nın - dramın məzənnəsini saxlamaq üçün göstərdiyi cəhdlər heç bir nəticə vermirdi. Çünki normal iqtisadiyyatı olmayan ölkədə inflyasiyanın həcmi gün keçdikcə bir qədər də artır. Hətta milli valyutanın məzənnəsini saxla-maq məqsədilə Ermənistan Mərkəzi Bankının indiyədək ayırdığı vəsaitlə-rin belə problemin yoluna qoyulmasında heç bir təsiri olmayıb. Ölkənin xarici borcu artıq ümumi daxili məhsulun 60-70 faizini üstələyir.

Sosial-iqtisadi sahədə dərin böhran yaşayan Ermənistanı yoxsulluq həddi gündən-günə yüksəlir. Əhalinin işsizlikdən sonra üz-ləşdiyi ən bö-yük problem mənzil şəraiti ilə bağlıdır. Ekspertlər bunu inşaat sektorunda illərdir hökm sürən durgunluqla əlaqələndirirlər. Bildirirlər ki, Ermənistan-da əksər ailələr uşaqlarını ağır şəraitdə böyüdürlər. Ailə üzvlərinin çoxu işsizdir. Onların ümidi yalnız aldıkları cüzi pensiyayadır. Belə ağır şərait-də yaşayan uşaqlar sağlam olmur. Uşaqlar normal geyimlər ala bilmə-dikləri üçün məktəbdən də uzaqlaşır. Ailələrin aylıq gəliri 40 min dra-mı keçmir. Bu məbləğ hətta bir nəfərin yaşaması üçün belə kifayət deyil. Əhalinin 43 faizi ya evsizdir, ya da şəraitətsiz mənzillərdə yaşayır. Hökumət isə bu problemlərin həllində acizdir. Ermənistanı tikinti sektorunda illər-dürğunluq hökm sürür. Ölkədə sement istehsalı da dayandırılıb.

Bunlar bir daha Ermənistanı bütün sahələrdə vəziyyətin qeyri-qənaət-bəxş olduğunu, ölkə hakimiyyətinin hər keçən gün daha çıxılmaz vəziyyə-tə düşdüyünün göstəricisidir. Hadisələrin bu səpkidə inkişafı yaxın gələcək-də Ermənistanı hakimiyyət böhranının yaşanacağından xəbər verir.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Ermənistanın xilas sülh müqaviləsidir

İki ölkə arasında sülh razılaşmaları ilə bağlı danışıqların aparılmasına baxmayaraq, sərhədlərdə yenə silah səsləri eşidilməkdədir. Ermənistan hər zamankı kimi dildə sülhdən danışır əməldə silahları işə salır. Bunu heç də təsadüfi hadisə hesab etmək olmaz. Aydın mə-sələdir ki, iki ölkə arasında sülh müqaviləsinin imza-lanmasına mane olmaq istəyən qüvvələr var. Ermənistan hakimiyyət uğrunda mübarizə aparən revansist-lər də, onlara xaricdən havadarlıq edən dövlətlər də hər vasitə ilə sülh müqaviləsinin imzalanmasına mane olmağa çalışırlar.

Sülh müqaviləsinin əsas istiqamətləri sərhədlərdə üçüncü dövlətlərin qüvvələrinin olmaması, Ermənistan konstitusiyasının dəyişdiril-məsi və ATƏT-in Minsk qrupunun ləğv edilməsi məsələ-ləridir. Eyni zamanda sülh müqaviləsi imzalandıqdan sonra beynəlxalq səviyyədə

bir-birinə qarşı imtiyaz mə-sələlərinin qaldırılmaması da gündəmədədir.

Əgər Ermənistan özündə cəsarət tapıb regionda marağı olan Qərb dövlətlərinin, xüsu-silə Fransanın asılılığından xilas olub sülh müqaviləsinin imzalanması üçün qəti addım atarsa, bu öz global maraqları

naminə regionda sülhə mane olan qüvvələrin Cənubi Qaf-qaz planlarını pozmuş olar. Elə bu səbəbdən də Avropa İt-tifaqının müşahidə missiyası adı ilə Ermənistanı yerləşdi-yi kəşfiyyatçılar çalışırlar ki, revansistlərin maraqlarını Er-mənistan silahlı qüvvələrində təmsil edən qüvvələr vasitəsi-lə şərti sərhədlərdə tənqiblər törədib atəşkəsi pozsunlar. Bi-nokl siyasəti ilə məşğul olan Aİ "müşahidəçi"ləri dəqiq bi-lirlir ki, bölmələrimizin möv-qələrinin atəşə tutulmasına si-lahlı qüvvələrimiz biganə qal-mayıb adekvat cavab verəcəklər. Ermənistanın tənqiblər törətməkdə də yeganə məqsəd Azərbaycanın sülh istəməməsi

si barədə dünyaya feyk xəbər-lər yaymaq, iki ölkə arasında sülh müqaviləsinin imzalan-masına əngəl olmaq məqsə-dilə Azərbaycana təzyiqlər göstərməkdir. Bu bir faktıdır ki, indi İrəvanda Rusiyaya me-yilli qüvvələr də, Cənubi Qaf-qazda geosiyasi marağı olan Qərb dövlətləri də bütün qüv-vələrini səfərbər edərək hər vasitə ilə iki ölkə arasında sülh sazişini imzalamğa mane olmağa çalışırlar. Nəzərə al-saq ki, Cənubi Qafqazda belə də, ilk dəfə davamlı sülhə nail olmaq məqsədilə real addım-ların atılması üçün fürsət yara-nıb. Belə bir durumda vaxtilə münaqişəni həll etmək üçün vasitəçilərdən biri olan Fransa nə edir? Ermənistanı açıq şəkildə silahlandırmaqdan çə-kinmir. Sülh prosesinə zərbə vurmaq, yeni münaqişələr ya-ratmaq, bu regionda çirkin niy-yətlərini gerçəkləşdirmək üçün bütün vasitələrə əl atır. Qərbin hazırda sülhə deyil, müharibəyə, insan fəlakətləri-nə xidmət edən siyasət yürüt-düyü göz qabağındadır. Dün-yada baş verən qanlı münaqi-şələrin daha da alovlanmasın-da, böyüməsində Qərbin "xid-mət"lərini heç cür inkar etmək mümkün deyil.

Dağlıb viran olmuş, döv-lətçiliyi tamamilə məhv ol-maq təhlükəsi ilə üz-ləşən Ukrayna "nümunəsi" göz önün-dədir. Bu bir faktıdır ki, Uk-

rayna kimi böyük potensialı olan bir ölkə Avropa və Ame-rika oyunlarının qurbanı olub, şəhərləri viran qalıb. Ukray-nanın 40 milyondan çox və-təndaşından bu gün cəmi 20 milyonu Ukraynada yaşayır. Qalanları isə ya artıq həyatda yoxdur, ya da ki, Avropada miqrant kimi yaşamaq üçün mübarizə aparırlar. Ukrayna-ya təhlükəsizlik vədi verənlər, Ukrayna NATO-ya üz qəbul edəcəkləri ilə şümkilən-dirənlər vədlərini unudublar. Sanki baş verənlər Ukrayna-nın sərvətlərini bölmək üçün hazırlanmışdır bir senariymiş. Ukraynadan təbii sərvətlər, qaz, neft, limanlar və strateji infrastruktur üzərində özləri-nin nəzarətlərini tələb edirlər. Ukraynaya səfəri zamanı Av-ropa Sonayə Strategiyası ko-missarı Stefan Sejurne kritik əhəmiyyətli xammal üzrə yeni partnyorluq layihəsini açıqlayıb. Aİ, Ukraynanın təbii sərvətləri üzərində ABŞ-nin eksklüziv nəzarət hüququna malik olmasının qarşısını al-mağa çalışır və bildirir ki, Avropaya lazım olan 30 əsas strateji elementdən 21-i məhz Ukraynadan tədarük oluna bil-rlər. Avropa İttifaqı Kiyevə mühüm strateji materiallarla bağlı "qarşılıqlı fayda" prinsipi üzərində qurulmuş müqavi-ləsinə təqdim edir.

Bu gün Ermənistan hakimiyyəti Qərbin Ukrayna "sev-

gisindən" dərs götürməli, sür-üşkən xarici siyasətdən əl çəkib bu ölkəni silahlı müna-qişəyə yenidən təhrik edən güclərin təsirindən xilas olub ortalığa qəti iradə qoymalıdır. Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan və digər rəsmilər sülhə sadiq olduqlarını sözdə yox, əməldə təsdiqləmək üçün konkret işə keçməlidirlər. Ermənistan rəsmiləri ala-lamalıdır ki, Aİ-nin Er-mənistanı maliyyələşdirməsi, Fransanın bu ölkəni sürətlə si-lahlandırması yaxşı heç nə vəd etmir. Bu, əksinə olardı, bölgədə vəziyyətin daha da gərginləşməsinə, Ermənistan daxilindəki revansistlərin aya-ğa qalxmalarına şərait yaradır.

Azərbaycan ərazi bütövlü-yünü təmin edib. Ölkəmiz beynəlxalq və regional aktor-larla uğurlu, davamlı münasi-bət qurub. Odur ki, indiki sülh müqaviləsi Azərbaycanı daha da çox Ermənistanı lazım-dır. Ona görə də Ermənistan vaxt itirmədən ciddi addımlar atmalıdır. Çünki hər öten gün Paşinyan hakimiyyəti daha ağır duruma üz-ləşir. Sülhün təmin olunması Ermənistan üçün əslində çıxış yoludur. Məhz sülh sayəsində rəsmi İrəvan kənar oyunçuların tə-z-yiqlərindən qurtulacaq və yeni təhlükəsiz əməkdaşlıq qəti-rinə daxil olacaqdır.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Dildə barış, əməldə savaş

Ermenistanın silahlı təxribatları Paşinyanın qeyri-səmimiliyinin növbəti təzahürüdür

Ermenistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanla şerti sərhəddə törətdiyi silahlı təxribatlar Nikol Paşinyan hökumətinin sülh prosesində nə qədər qeyri-səmimi olduğunu göstəricisidir. Silahlı insidentlərin tərəflərin yekun sülh müqaviləsinə dair danışıqları bitirmələrindən dərhal sonra intensivləşməsi rəsmi İrəvanın olduqca təhlükəli oyun oynadığını göstərir: bir tərəfdən "dayanıqlı sülh" barədə gözəl, balağətli bəyanatlar səsləndirilir və Ermənistanın müharibə "əleyhdar" olması görüntüsü yaradılır, digər tərəfdən isə sərhəddə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin mövqeləri atəşə tutulur və paralel olaraq bir sıra ermənipərəst dövlətlərin parlamentlərində qərəzli sənədlərin qəbulu prosesi baş verir. Erməni deputatlar Avropanın parlamentar strukturlarında ənənəvi yalan dolu çıxışlar edib özlərini sülhpərvər obrazında təqdim etməyə çalışırlar.

İrəvanın düşüdüyi siyasi dalan

Azərbaycanla Ermənistan arasında uzunmüddətli və sabit sülhün əldə edilməsi rəsmi Bakının İkinci Qarabağ müharibəsində əldə etdiyi parlaq hərbi Zəfərə rəğmən İrəvana doğru etdiyi xosməramlı gedişdir. Hazırda gündəmdə olan yekun sülh və onun sənəd formasında təsdiqi-

nin əsasını təşkil edən danışıqlar Azərbaycan tərəfinin siyasi iradəsi və regionda nəhayət ki, sabitliyin bərqərar olması üçün atdığı cəsarətli addımıdır. Qalib tərəf məğluba doğru sülh əlini uzadıb və belə bir hal dünya hərbi tarixində barmaqla sayılacaq qədərdir. Azərbaycan tərəfi bu iradəsini dəfələrlə bəyan edib və Cənubi Qafqazın iqtisadi çi-çəklənməsinə səbəb ola biləcək

sülh prosesinin əsas təşəbbüskarı-nın da məhz dövlətimizin olduğunu qeyd edib. Prezident İlham Əliyev xarici siyasi təmaslarında bu amili xüsusilə vurğulayır və dünyaya nümayiş etdirir ki, müharibə qalibi də bizik, sülh tərəfdarı da. Dövlətimizin başçısı bu məzmunlu bəyanatla yaxın günlərdə Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayerlə Bakıda keçirdiyi görüşü zamanı da çıxış edib: "Azərbaycan 30 il ərzində erməni işğalından əziyyət çəkmişdir. Bizim xalqımız etnik təmizləməyə məruz qalmışdır. Bir milyon azərbaycanlı erməni aqressiyasına görə evsiz-əksiz qalmışdır və torpaqlarımızın təxminən 20 faizi işğal altında düşmüşdür. Əfsuslar olsun ki, beynəlxalq təşkilatlar bu məsələ ilə bağlı ciddi addım atmamışlar. Azərbaycan bu münasiqəni və beynəlxalq hüququ özü döyüş meydanında və siyasi müstəvidə həll etmişdir. Məhz bu tarixi Zəfərimiz sülh danışıqlarına yol açmışdır".

Ermənistanın şerti sərhəddə silaha müraciət etməsinin müxtəlif səbəbləri var. Təbii ki, niyyəti atəşin pozulmasını Azərbaycanın üzərinə yıxıb özünə beynəlxalq siyasi müstəvidə xal qazandırmaq cəhdidir. Ermənistan tərəfinin atəşin guya Azərbaycan tərəfindən açılmasını təsdiq edən "arqument"ləri hərbi ekspertlər tərəfindən qısa müddətdə ifşa olunur, erməni mediası və sosial şəbəkələrində yayılan foto və videogörüntülərin saxta və sənədləşmiş olduğunu anlamaq o qədər də çətin deyil. Ancaq problem bundadır ki, dünya mediasında və İrəvana dəstək verən bəzi dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda bu iddiaların yalan olduğunu nə araşdırır, nə də sübhə altına alırlar.

Hadisələrin analizi onu göstərir ki, rəsmi İrəvan bu yolla özünü sülh tərəfdarı qismində təqdim edir, digər tərəfdən, "Azərbaycanın hərbi aqressiyasına məruz qaldığını" nümayiş etdirir. Martin ortalarında həm Azərbaycan, həm də Ermənistan XİN-lərinin 17 bənddən ibarət sülh müqaviləsinin mətni üzərində işin nəqliyyat məsələsində bəyanat səsləndirdiklərindən sonra intensivləşən bu kimi hallar İrəvanın öncədən

düşünülmüş plan əsasında hərəkət etdiyini göstərir. XİN-lərin bəyanatının ardınca Paşinyanın dünya liderlərinə telefonla zəng edib onları bu barədə məlumatlandırması sərhəddəki təxribatlara startın verilməsi üçün işarədir. Dünya dövlətləri bir-birlərinin ardınca tərəfləri təbrik edən rəsmi bəyanatlarla çıxış etdikləri zaman şerti sərhəddə atəş səsləri eşidilməyə başlayır. Paşinyan silahlı qüvvələrə Azərbaycan tərəfindən ediləcək hər hansı cəhdə "cavab addımı"n atılmaması tapşırğını verdiyini deyir, ölkənin müdafiə naziri isə insidentlərlə bağlı parlamentdəki dinləmələrdə qeyri-ciddi, gülməli və əslində elə rəsmi İrəvanı ifşa edən izahla çıxış edir: "Bəli, atəş açılır, ancaq biz tərəfə deyil". Ermənistanın müdafiə nazirinin bu bəyanatla nə demək istədiyini hələ uzun müddət müəmma olaraq qalacaq, ancaq fakt odur ki, irəvandakılar öz-ləri öz təxribatları ilə siyasi dalana dirəndiklərini göstərirlər. Əgər atəş açılsay və Ermənistan tərəfə açıl-mırsa, belə çıxırmı ki, Azərbaycan tərəfə açılır? Bu halda silaha kim əl atmış olur? Təmas xəttində silaha malik üçüncü tərəfini var?

Azərbaycanın tələbləri yerinə yetirilməlidir

Paşinyan özünü sülh qarçısı kimi təqdim etməkdə və sərhəddə hərbi təxribatlara əl atmaqda ciddi məqsəd güdür: Azərbaycanı tələsik və natamam sülhə məcbur etmək. Şübhə yoxdur ki, bu gün Ermənistanın bu cılız ambisiyasını həyata keçirməyə nə siyasi resursları var, nə də hərbi qüdrəti. Ancaq bu, hər halda İrəvandakı hakimiyyətin dü-şüncə tərzidir və təəssüf ki, bir çox hallarda dünyanın, ələlxüsus da Qərbi Avropanın bəzi dövlət və təşkilatlarında dəstək qazanır.

Paşinyan bununla çıxışır ki, Azərbaycan dayanıqlı sülhə naminə irəli sürdüyü haqlı tələblərindən imtina etsin. Söhbət Ermənistan konstitusiyasında edilməli olan dəyişikliklərdən və Minsk qrupunun buraxılmasından gedir. İrəvanın əd-dimləri şəraitində sülh prosesi barədə danışmaq nöinki

əbəsdir, həm də məntiqi deyil. Bir dövlət döyüş meydanında məğlub olub qarşısında kapitulyasiya aktı imzaladığı digər dövlətin ərazilərinə konstitusion səviyyədə iddialara malikdir və bundan imtina etmək istəmir. Eyni zamanda da özünü haqlı və təcavüzə məruz qalmış kimi gös-tərməyə çalışır. Absurd deyilmi? Əgər İrəvan sülh istəyirsə, Azər-baycana qarşı ərazi iddiasında deyil-sə, 30 illik işğaldan azad edilmiş torpaqların bizə məxsus olduğunu qə-bul edirsə, hansı səbəbdən əsas qə-nununda iddiaların qalmasını istə-yir? Yaxud illərlə fəaliyyətsiz olan, sülh və işğalçının cəzalandırılması naminə heç bir əməli addımla yadda qalmayan, 44 günlük müharibədən sonra isə faktiki olaraq önəmini itir-miş Minsk qrupu niyə buraxılmama-lıdır? ATƏT-in bu yarıtmaz qrupu-nun hələ də sənəd üzərində möv-cudluğunu saxlaması Ermənistanın sülh təşəbbüslərində qeyri-səmimi olduğunu göstərmirimi?

Ermənistan əbəs yeri iki dövlət arasında çözülməli olan problemin uzadılması, yaxud öz xeyrinə həlli üçün bölgəyə üçüncü tərəfləri cəlb etmək kursunu tutub. Bu cəhdlər nə danışıqlar masasında, nə də faktiki olaraq yerdə - silahlı qüvvələrin tə-mas xəttində İrəvana heç bir xeyir qazandırmır. Ancaq vaxtı uzadıb və regional təhlükəsizliyə zərbə vurur. Nə qədər ki, yekun sülh yoxdur, de-məli, sabitlik də yoxdur. Bu isə böl-gənin bərpası, kommunikasiyaların açılışı, dünya əhəmiyyətli qlobal layihələrin reallağa çevrilməsi önün-də ciddi maneədir. Bu gün dünya-dakı qeyri-sabit reallıq fonunda Cə-nubi Qafqaz bir sabitlik adası ola bi-lər. Çünki neçə-neçə transmilli layihələrin məhz bizim bölgədən keçmə potensialı var. Götürək elə Orta dəhlizi. Bu qlobal və nəhəng logistika layihəsi Ermənistan büt-dəcəsinə milyardlarla dollar vəsait qə-zandırır bilər. Azərbaycan onsuz da Orta dəhlizin aparıcı bəndidir. Qon-taşu və dost Gürcüstanla malik oldu-ğumuz və illərin sınağından fəxims-nəqliyyat infrastrukturuna cünksiz-xılmasından gedir. İrəvanın əd-dimləri tapmamalıdır, vəziyyəti ona qoşulması, bunun üçün Zəngə-

zur dəhlizinin açılmasına qarşı çıx-maması bölgənin iqtisadi inkişafına ciddi təsir göstərə bilər. Paşinyanın nümayiş etdirdiyi siyasi xətt göstərir ki, onun nə Koçaryandan, nə də Sar-kisyardan xüsusi, köklü bir fərqi var: bunların hamısının niyyəti Azər-baycan torpaqlarına olan iddialarını hə-yata keçirməkdir, sadəcə siyasi tərz-ləri fərqlidir.

Minsk qrupu, Fransa və "müşahidə missiyası"

Paşinyanın könər faktorlar və üçüncü tərəflər hesabına sülh pro-sesini ləngitməsi, bununla da xəyə-li güclənmə, hərbi potensialını bər-paetmə yolu ilə Azərbaycana qarşı iddialarını bir daha elan edib revaş-götürmək niyyəti olduqca bəsitdir. Onun bu planını çözmək elə də mü-nəkkəb iş deyil. Ancaq fakt faktlı-ğında qalır: Ermənistanın siyasi ha-kimiyyəti ilə ona müxalif olan, re-vanşizm hissi ilə yaşayan müxalifə-tin problemə baxışı üst-üstə düşür. Sadəcə olaraq bu planın həyata ke-çirilməsi üçün xarici dəstək ünvan-ları fərqlidir. Əvvəlki dövlət başçı-larından fərqli olaraq Paşinyan Qər-bdəki bəzi tərəfdəşlərinə güvənir. Məsələn, Fransa əvvəl örtlül, son-ra isə aşkar şəkildə Ermənistanı si-lahlandırmaqla həm regionda qalıcı status əldə etmək istəyir, həm də faktiki olaraq sülh prosesinə maneə yaradır. Əgər İrəvanın gündəmində sülh varsa, bəs onda Fransa istehsa-lı olan öldürücü silahın əldə edil-məsində məqsədi nədir?

Ermənistan Minsk qrupunun bu-raxılmamasına getməklə döyüş meydanındakı məğlubiyyətdən və üzərinə götürdüyü məsuliyyət-dən qaçmağa cəhd edir. Aydın mə-sələdir ki, Minsk qrupu uzun illər boyu Azərbaycanın ərazi bütövlü-yünü bərpa etməsinə əngəl törədən və Ermənistanın işğalı leqallaş-dırmağa çalışan bir siyasi alət idi. Onun mövcudluğunun hələ də qal-ması və İrəvanın da bununla razı-laşması Paşinyanın faktiki olaraq hazırkı reallığı qəbul etməməsi an-lamına gəlir. Yoxsa ölü, fəaliyyət-

siz təşkilata zorla süni nəfəs ver-məyin başqa hansı səbəbi var?

Paşinyan hakimiyyətinin sülh prosesini uzadıb revanşa hazırlaş-maq yolunda istifadə etdiyi daha bir amil Avropa İttifaqının Ermənistana yerləşdirilmiş "sülh missiyası"dır. Bu siyasi təxribatın əvvəlcədən Azərbaycana qarşı yönəldiyi və ger-çək missiyasının müşahidə deyil, gələcəkdə burada bir hərbi istehka-ma, bazaya çevrilməsi olduğu sirr deyil. Azərbaycanın haqlı tələblərindən biri də budur ki, Ermənistan-la gələcək sərhəddə heç bir üçüncü tərəf olmamalıdır. Paşinyanın bun-dan imtina etməməsi onun da daxili rəqibləri kimi revaş arzusu ilə ali-şib-yandığının bariz göstəricisidir.

"Müşahidə missiyası"nın gerçək işi ilə məşğul olmadığı məhz son zamanlar baş verən silahlı təxribat-lar da sübut edir. Nədənə bə bu mis-siya bir dəfə olsun belə bu müddət ərzində hesabatla çıxış etməyib. Onun baş verənlərdən xəbəri yox-durmu? Yaxud 200 nəfərlik kontin-gent insidentləri qeydə almaq üçün yetərli deyilmi? Təbii ki, bu və bu kimi suallar çoxdur. Onlara Erma-nistanın və Avropa İttifaqının nöin-ki cavabları yoxdur, sadəcə gerçək izah vermək iradələri çatmır, çünki niyyət başqadır. Nə qədər ki, sülh prosesi belə addımlarla süni şəkildə uzadılır, Azərbaycanla Ermənistan arasında hər hansı normal münasi-bətlərin qurulması, qarşılıqlı əmək-daşlıq və nəticə etibarilə regional sabitlikdən danışmaq əbəsdir. Pa-şinyan vaxt udmaq niyyətində və əlverişli geosiyasi vəziyyətin ya-ranması gözləntisindədir. Bu ba-xımdan Azərbaycanın həyata keçir-diyi diplomatiya və malik olduğu qüdrətli ordusu regionun əsas sabit-lək faktorları qismində çıxış edir. Revaş niyyətinin reallaşması cəh-dlərinin qarşısı dərhal və sort şəkil-də alınacaq. Rəsmi İrəvan bu bə-rədə daha ciddi düşünməli, onun belə təhlükəli siyasətinin hansı faciəvi fəsadlara səbəb ola biləcəyi haq-qında təsəvvürlərə malik olması lazımdır.

*İradə ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"*

Rəsmi İrəvan mina terroruna son qoymalıdır

Ermənistanın işğalçılıq siyasəti Azərbaycan xalqının faciələrinə səbəb olub. Tarixin ayrı-ayrı dövrlərində ictimai-siyasi vəziyyətin qarışdığını görən, əllərinə fürsət düşdüyünü düşü-nən qəsbkar ermənilər aramı qızıqdırıb, münafişələr yara-dıb, qırğınlar, soyqırımları törədiblər. Məqsədlərinə özləri-nə Azərbaycan torpaqlarında dövlət qurmaqla çatsalar da, məkrli iddiaları bitməyib.

XX əsrin sonlarında da məqsəd eyni idi. Hamisi olmuş, sayəsində Azərbaycanın bir sıra ərazilərini ələ keçirmiş sovet hökumətinin sü-quta uğradığı vaxtlarda Ermənistan müstəqillik yolunda addımlarını atan, sosial-iqtisadi böhranın girda-bına düşmüş, ordusu hələ yaranıb formalaşmamış respublikamıza qar-şı yenidən hücumə keçdi. Erməni quldurları başlanğıcda pərakəndə kimi görünən bütün təxribat, terror və qətl hadisələrini, əslində, çox-dan qurulmuş plana uyğun şəkildə həyata keçirirdilər. Ermənistanı azərbaycanlılarsız qoymaq üçün Qərbi Azərbaycanda törətdikləri fa-ciələr də, Qarabağda, Şərqi Zəngə-zurda təşkil etdikləri hücumlar da ermənilərin "böyük Ermənistan" xülyalarını uydurmadaan həqiqətə çevirmək istəkləri idi.

Ötən yüzilliyin axırlarında Er-mənistan himayədarlarından aldığı silah-sursatla hərbi gücü zəif olan Azərbaycanın iyirmi faiz ərazisini qəsb edə olub. Həmin torpaqları otuz ilə yaxın işğal altında saxladı. Ancaq ölkəmizin bütün sahələrdə gündən-günə güclənməkdə olduğu-

nu gördükcə Ermənistan rəhbərləri-nin canına qorxu düşürdü. Bununla belə işğalçılıq siyasətindən də əl çəkmirdilər. Azərbaycanın münafi-qəni ədalətə, sülh yolu ilə həlli tək-lifləri və səyləri nəticəsiz qalırdı.

1994-cü il mayın 12-də imza-lanmış atəşkəs sazişinə əməl etmə-yən Ermənistanın silahlı qüvvələri həm Azərbaycan Ordusunun möv-qələrini, həm də mülki vətəndaşla-rımızın yaşayış yerlərini intensiv olaraq atəşə tuturdular. Nəticədə əsgər və zabitlərimiz, mülki şəx-s-lərimiz şəhid olurdular. Həmin il-lərdə işğalçı ölkənin Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi ən dəhşətli cinayətlərdən biri də qəsb etdiyi Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilə-rimizdə mina terroru həyata keçir-məsi idi.

Ermənistan və ona havadarlıq edənlər, əslində, işğal, terroru də-s-təkləyən bir sıra dövlətlər və bey-nəlxalq təşkilatlar məqsədlərinə çatmadılar. 2020-ci ildə baş verən Votən müharibəsində Azərbaycan Ordusu Ermənistan silahlı qüvvə-lərini məğlub edərək Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru azad etdi. 2023-cü ildə ordumuzun apardığı lokal xar-akterli antiterror tədbirləri nəticə-sində Azərbaycanın suverenliyi tam bərpa olundu.

Böyük Zəfərdən sonra da Azərbaycan sülhün, sabitliyin bər-qərar olmasına çalışır. Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh saziş-i-

nin imzalanmasını ləngidən rəsmi İrəvanın ikili oyunlarıdır.

Təəssüf doğuran məsələlərdən biri də Ermənistanın Azərbaycana qarşı mina terrorunun hələ də ciddi bir problem olaraq qalmasıdır. Er-mənistan rəhbərliyinin Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə basdırıqları minaların daşqı xəritəsini vermə-məsi Azərbaycan vətəndaşlarının faciələrinə səbəb olur.

Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) mətbuat katibi Ayxan Hacızadə, Beynəlxalq Mina Xəbərdarlığı və Minatəmizləmə Fəaliyyətinə Yar-dım Gücü münasibətilə "Envoy" jurnalına müsahibəsində bildirdi ki, Ermənistanın Azərbaycana təq-dim etdiyi mina xəritələrinin də-qıqlıy 25 faiz idi: "Beynəlxalq təzyiqdən sonra Ermənistan bözi xəritələri təqdim etsə də, onlar mi-

nalanmış ərazilərin yalnız kiçik bir hissəsini əhatə edirdi və yalnız 25 faiz daşıq idi. Son mina partlayışı hadisələrinin 55 faizdən çoxu bu xəritələrlə əhatə olunmayan ərazi-lərdə baş verib".

Ayxan Hacızadə qeyd edib ki, Ermənistanın xəritələri Azər-baycan ərazilərində təxminən 400 000 minarın yerləşdirildiyini göstərsə də, faktiki rəqəm 1,5 milyona ya-xındır. Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi diqqətə çatdırıb ki, Ermənistanın mina təhlükəsinə mü-nasibətdə bu cür davranışı regionda münasibətdən sonrakı dövrdə sülh və etimadın möhkəmləndirilməsi istiqamətində atılan tədbirlərə daha bir geri addımdır: "Bu baxımdan beynəlxalq ictimaiyyətin Ermenis-tandan gələn mina təhlükəsinə pi-s-ləmək üçün ardıcıl tədbirlər görmə-

sini son dərəcə vacib hesab edirik və Ermənistanın hələ də Azər-baycana tam təqdim edilməmiş bütün minalanmış ərazilərin daşıq xəritə-lərini təqdim etməsini gözləyirik. Məcburi köçkünlərin təhlükəsiz qə-yidışı və zərər çəkmiş regionların bərpasını təmin etmək üçün Er-mənistanın bütün minalanmış ərazilə-rin daşıq xəritələrini təqdim etməsi son dərəcə vacibdir".

Azərbaycan Respublikası Mina-təmizləmə Agentliyinin (ANAMA) İdarə Heyətinin sədri Vüqar Süley-manov 4 Aprel - Beynəlxalq Mina Xəbərdarlığı və Mina Təhlükəsi ilə Mübarizəyə Yardım Günü ilə bağlı təşkil olunmuş oyundan sonra jur-nalistlərə açıqlamasında bildirdi ki, mina təhlükəsi qlobal problemdir: "2020-ci ildən bu günədək 191 555 hektar ərazi minadan təmizlənilib. Bu təmizləmə əməliyyatları nəticə-sində 36 mindən çox piyada əleyhi-nə, 21 mindən çox tank əleyhi-nə mina, 133 mindən çox partlaması hərbi sursat aşkar edilərək zərərsiz-ləşdirilib".

Azərbaycan minalardan ən çox əziyyət çəkən ölkələrdən biridir. Təəssüf ki, minadan zərər çəkən, həyatını və ya sağlamlığını itirən vətəndaşlarımızın sayı artmaqda davam edir.

Aprelin 6-da işğaldan azad edil-miş Ağdam rayonunun Qalayçılar kəndi ərazisində mina hadisəsi baş-verdi. Bu barədə Daxili İşlər Nazir-

liyinin (DİN), Baş Prokurorluğun və Minatəmizləmə Agentliyinin (ANAMA) mətbuat xidmətləri bir-gə məlumat yayıb. Partlayışda bir ailənin üç üzvü - Qalayçılar kənd sakini Məmmədov Səbuhi Elman oğlu, onun 2012-ci il təvəllüdü qı-zı və 2014-cü il təvəllüdlü oğlu xə-sarət alıblar.

TƏBİB-dən açıqlandı ki, yara-lılar Bərdə Rayon Mərkəzi Xəstə-xanasının Təcili tibbi yardım şö-bəsinə hospitalizasiya olunub: "1983-cü il təvəllüdlü (kişi cinsli) şəxsə sağ aşıq baldır oynanının travmatik amputasiyası diaqnozu ilə əməli-yyat təyin edilib. Hazırda vəziyyəti ağır qiymətləndirilir. 2012-ci il tə-vəllüdlü şəxsə (qadın cinsli) hər iki aşağı ətraf və döz qəfəsinin qəlpə yaraları, 2014-cü il təvəllüdlü (kişi cinsli) şəxsə isə hər iki aşağı ətrafın və qarın ön səthinin və sol yuxarı ətrafın qəlpə yaraları diaq-nozları təyin edilib. Hazırda müali-cələri davam etdirilir, vəziyyətləri stabilidir".

Həmin gün işğaldan azad edil-miş daha bir ərazidə - Cəbrayıl ray-onunun Mehdi kəndi ərazisində də mina hadisəsi baş verdi. Azər-baycan Respublikasının Minatə-mizləmə Agentliyindən (ANAMA) bildirildi ki, agentliyin əməkdaşı 1991-ci il təvəllüdlü Xankişiyev Heydər Əli oğlu xidməti vəzifəsini yerinə yetirərkən piyada əleyhinə mina partlayışı olub. Hadisə nəticə-

sində sağ ayağın topuq nahiyyəsi amputasiya edilib. Xəsarət alan əməkdaş rayon xəstəxanasına yer-ləşdirilib.

Onu da qeyd edək ki, xidməti və-zifəsini yerinə yetirərkən piyada əleyhinə minaya düşən ANAMA-nın əməkdaşı şəhid oğludur. Onun atası polis baş çavuşu Əli Xankişiyev Bi-rinci Qarabağ müharibəsində, 1991-ci ilin noyabrında Cəbrayıl ra-yonunun müdafiəsi uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olub.

Aprelin 6-da Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi mina partlayışı ilə əlaqədar beynəlxalq ictimaiyyə-ti hərəkətə keçməyə çağırdı. Bildi-rildi ki, bu gün növbəti mina partla-yışı nəticəsində kiçik yaşlı uşaqlar da daxil olmaqla 4 Azərbaycan vətəndaşı ağır yaralanıb. Diqqətə çat-dırıldı ki, 2020-ci il müharibəsindən bəri Ermənistanın mina çirk-lənməsi səbəbindən 392 nəfər ya-hələk olub, ya da yaralanıb.

Təəssüf ki, bunlar da son olma-dı. Növbəti gün daha bir faciə baş verdi. Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) hərbi qulluqçusu Əsgər Ni-cat oğlu Musayev Cəbrayıl rayo-nunda minaya düşərək həlak oldu.

Göründüyü kimi, Ermənistanın davam edən mina terroru Azər-baycan vətəndaşlarının həyatına son qoyur, sağlamlıqlarını itirilmələrinə səbəb olur. Ermənistan hökumə-tinin minaların daşıq xəritəsini ver-məməsi həm də rəsmi İrəvanın re-gionda sabitliyin bərqərar olmasın-da maraqlı olmadığını göstərir.

*Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"*

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

10 Aprel İnşaatçılar Günüdür

Deflimpiya hərəkətinin inkişafı
sahəsində görülən işlər müzakirə olunub

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində Beynəlxalq Əsitmə Məhdudiyyətli Şəxslərin İdman Komitəsinin prezidenti Adam Kosa və Avropa Əsitmə Məhdudiyyətli Şəxslərin İdman Təşkilatının prezidenti İosif Stavrakakis ilə görüş olub.

Görüşdə əmək və əhəlinin sosial müdafiəsi naziri Anar Əliyev ölkəmizdə əlilliyi olan şəxslərin sosial müdafiəsi və reabilitasiyası, cəmiyyətə inteqrasiyasının dəstəklənməsi, yaradıcı potensialının inklüziv mühitdə inkişaf etdirilməsi istiqamətində aparılan işlər barədə məlumat verib.

Bu kateqoriyadan olan şəxslərin bir qisminin əsitmə məhdudiyyətli şəxslər olduğu, onların da sosial dəstək tədbirləri ilə əhatə edildiyi bildirilib. Əlilliyi olan şəxslərə dövlət büdcəsi hesabına verilən reabilitasiya vasitələri növlərinin sayının son illər 4 dəfəyə yaxın artırılaraq 130-a çatdırıldığı qeyd edilib. Həmin növlər sırasında əsitmə məhdudiyyətli şəxslər üçün də bir sıra reabilitasiya vasitələrinin yer aldığı diqqətə çatdırılıb. Azərbaycanda paralimpiya hərəkətinin daim ge-

nişlənərək böyük inkişaf yolu keçməsindən, idmançılarımızın Paralimpiya Oyunlarında böyük qələbələrə imza atmasından bəhs olunub. Qeyd edilib ki, ölkəmizdə əsitmə məhdudiyyətli şəxslərin idmana cəlb edilməsi və idman vasitəsilə də cəmiyyətə inteqrasiya imkanlarının artırılması üçün 2023-cü ildə Azərbaycan Deflimpiya Komitəsi yaradılıb. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Azərbaycan Deflimpiya Komitəsi arasında six əməkdaşlıq qurulub.

A.Kosa və İ.Stavrakakis Azərbaycanda əlilliyi olan şəxslərin, habelə əsitmə məhdudiyyətli şəxslərin sosial müdafiəsi, reabilitasiyası və cəmiyyətə inteqrasiyası, onların idmana cəlb edilmələri sahəsində aparılan ardıcıl işləri, paralimpiya hərəkətinin uğurlarını yüksək qiymətləndiriblər.

Prezident İlham Əliyevin 16 dekabr 2009-cu il tarixli sərəncamı ilə hər il aprelin 10-u Azərbaycanda "İnşaatçılar günü" kimi qeyd olunur. Bu, dövlətin tikinti sektorunun inkişafına, bu sahədə çalışan insanların çətin və şərəfli əməyinin layiqincə qiymətləndirilməsinə diqqət və qayğısının bariz nümunəsi kimi dəyərləndirilir.

Azərbaycanda tikinti və memarlıq qədim və zəngin tarixə malikdir. XIX əsrin sonu - XX əsrin əvvəllərində burada tikinti işləri daha geniş vüsət alıb. Həmin dövrdə indi də qiymətli memarlıq abidələri kimi qorunan onlarla yaşayış binası və sosial obyekt inşa edilib, nəticədə özümdə Şərq və Qərb memarlığının nadir nümunələrini birləşdirən Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevrilib.

Sovet dönməndə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illər respublikada tikinti sektorunun sürətlə inkişaf etdiyi dövr oldu. Məhz həmin zaman paytaxtımızda indi də böyük əhəmiyyət daşıyan Bakı Dərin Özüllər Zavodu, Bakı Meişet Kondisionerləri Zavodu, Şəmkir Su-Elektrik Stansiyası, Mingəçevir Dövlət Rayon Elektrik Stansiyası, maşınqayırma, kənd təsərrüfatı, kimya, elektrotexnika, tikinti materialları, yüngül sənaye və digər sahələrdə onlarla istehsalat müəssisəsi, yüzlərlə yaşayış binası, səhiyyə, mədəniyyət, təhsil obyektləri istifadəyə verildi. Bu proses Ümummilli Liderin müstəqil Azərbaycana rəhbərliyi dövründə də davam etdi.

Ənənələri yaşayırı. Dünyanın qurucu lider kimi tanıdığı Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə regionların sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən dövlət proqramları çərçivəsində ölkəmiz başdan-başa nəhəng tikinti-abadlıq meydanına çevrildi. Şəhər və rayonlarımızda yüzlərlə yeni məktəb binaı, müasir avadanlıqla təchiz olunan məktəblər, uşaq mərkəzləri və digər səhiyyə obyektləri, dünya və Avropa standartlarına tam cavab verən olimpiya idman kompleksləri, çoxlu sayda hündür mərtəbəli yaşayış binası istifadəyə verildi. Minlərlə kilometr yol çəkildi və əsaslı təmir olundu, avtomobil körpüsü salındı. Bakıda neçə-neçə yol qovşağı və ötürücüsü, piyada keçidi inşa edildi.

Bakıdan söz düşmüşkən, xatırladaq ki, iki il əvvəl paytaxtımızın baş planı təsdiq olundu. Baş plan Bakının 212,3 min hektarlıq bütün inzibati ərazisi əhatə olunmaqla növbəti iki onillik ərzində şəhərin əsas inkişaf prioritetlərini özündə əks etdirir. O cümlədən güclü və dayanıqlı inkişafı təmin edəcək müxtəsskil çoxmərkəzli şəhər, ərazilərdən kompleks istifadə noticəsində formalaşan dayanıqlı şəhər mühiti, mədəni və tarix-memarlıq irsinin qorunması, ərazi zonalaşdırılması, əsaslı tikinti, nəqliyyat və sosial infrastruktur, kommunal sistemlər, ətraf mühitin təmizlənməsi və ərazilərin abadlaşdırılması tədbirləri, habelə postsənaye dövrünə keçidi təmin edəcək yeni şəhər iqtisadiyyatı məsələlərini özündə birləşdirir.

Qurub-yaratmaq kimi şərəfli bir peşənin sahibi olan inşaatçıların əməyinin bəhrəsini hər gün görürük. Onların əməyi ilə ucalan göydələnlər, inşa edilən müxtəlif təyinatlı müəssisələr, çəkilən yollar, yaradılan digər infrastruktur göz qabağındadır. Təkcə keçən il təhvil verilən obyektlərdən bəzilərinə xatırlayaq. Belə ki, 2024-cü ildə Bakı şəhərində Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi hospital kompleksi, "Grescent Mall" ticarət mərkəzi, "Zəngilan" tan-keri, "LANDAU School" Təhsil Kompleksi, "The Grand" apart hoteli, Böyükşor-Pirşağı yeni avtomobil yolu, Mərkəzi Parkın üçüncü hissəsi, Zəfər

parkı, Gəncə İdman Sarayı, Abşeron rayonunda Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksi, Göygöl rayonunda 4,1 MvT gücündə "Toğanalı" KSES, Lənkəran regional "ASAN xidmət" mərkəzi, Qəbələ rayonunda 110/35/10 KV-luq "Hacıalılı" elektrik yarımstansiyası, Regional Təlim Mərkəzi, Qəbələ Rayon Mərkəzi Xəstəxanası, Böyük Piroli-Kiçik Piroli-Xırxatala-Cığatelli-Həməzli avtomobil yolu və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilib.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərimiz başdan-başa tikinti meydanıdır. Hər yanda yollar çəkilir, yaşayış evləri, məktəblər, turizm obyektləri və s. inşa edilir. Nəticədə Qarabağa və Şərqi Zəngəzura köç karvanlarının sayı gündən-gündə artır. Getdikcə o yerlərin qonaq-qarışı da çoxalır. Yəni də keçən ilin yeni tikililərinə yada salaq. İl ərzində Ağdam rayonunda hotel, Ağdam Sənaye Parkında ayaqqabı istehsalı zavodu, elektrik paylayıcı avadanlıqların, elektrik yuvalarının və beton yarımtan-riyaların istehsalı zavodu, avtomatlaşdırma və telemexanika sistemlərinin istehsalı zavodu və digər müəssisələr açılıb. Cəbrayıl rayonunda "Xudafərin" və "Qız qalası" hidroqovşaqları, yaşayış kompleksi, Füzuli rayonunda Kurman-qazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzi, Əhmədboyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda tunnel, Kəlbəcər rayonunda "İstisu" yarımtansiyası, "Zar" KSES, "İsti-

su" mineral su zavodu, Laçın rayonunda "Zabux" və "Qarışlaq" KSES-ləri, Şuşa rayonunda yaşayış kompleksi, Bayraq meydanı, sətəmizləyici qurğular kompleksi, Zəngilan rayonunda "Ağalı" hoteli, "Zəngilan" və "Şayıflı" SES-ləri və digər obyektlər istifadəyə verilib.

Prezident İlham Əliyev Qarabağa və Şərqi Zəngəzura hər səfərində yeni yaşayış məhəllələrinin, parkların, istehsalat müəssisələrinin açılışını edir və yenilərinin təməlini qoyur.

Deyilənlərə onu da əlavə etmək ki, cari ilin yanvar-fevral aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 2 milyard 8,9 milyon manat investisiya yönəldilib. Ümumi sərmayənin 45,2 faizi dövlət, 54,8 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulub. Sərmayə qoyuluşunun 77,6 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilib.

İlin ilk ayında tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 80,6 faizini inşa, yendənqurma və bərpa, 7,8 faizini əsaslı təmir, 5,9 faizini cari təmir, 5,7 faizini isə sair tikinti işləri təşkil edib. Ümumi inşaat işlərinin 87,1 faizini qeyri-dövlət müəssisəsinə olan tikinti müəssisələri yerinə yetirib.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Dünya COP30-a hazırlaşsa da...
COP29-un əks-sədası gəlməkdə davam edir

Sənəyin ötən əsrin sonlarından başlayan sürətli inkişafının ətraf mühitə təsirləri bu günə qədər davam edir, özü də daha sərt, daha ciddi. Hətta o dərəcədə ki, dünya təbiətdə olan münasibətini dəyişməyə başlayıb, yeraltı və yerüstü ehtiyatlardan soyğunçuluqla istifadəni dayandırmayacağı halda həmin prosesin insanlara, insanlığa qarşı çevriləcəyi və arzuolunmaz sonluqlara gətirib çıxaracağı qəbulmaldır.

Bunu başa düşən alimlər və ekoloqlar hələ illər öncə öz etiraz səslərini ucaltmağa, həyəcan təbili çalmağa başlamışlar. Problemin ciddiliyi beynəlxalq təşkilatları, tərəqqipərvər dünya ictimaiyyətini də məsələni daim diqqət mərkəzində saxlamağa məcbur etmişdir. Bu mənada BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının hər il keçirilən sessiyalarını (COP) "SOS" siqnalı da adlandırmaq olar. Xatırladaq ki, 1992-ci ildə Riode-Janeyro şəhərində keçirilmiş Yer Sammitində BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyası imzalanıb. COP (Conference of Parties) bu konvensiyanın icrasına nəzarət edən qurumdur.

Qeyd edək ki, bütün COP sessiyalarının məqsədi atmosferdə karbon qazının miqdarını və global temperatur artımını 1,5 dərəcə Selsi ilə məhdudlaşdırmaqdır. COP tədbirlərinin digər hədəfi inkişaf etmiş dövlətlər tərəfindən inkişaf etməkdə olan ölkələrə iqlim dəyişikliyi təsirini azaltmaq və uyğunlaşmaqda kömək etmək məqsədilə maliyyə yardımı toplamaqdır. Bu baxımdan 2024-cü ilin noyabrında Bakıda keçirilən COP29 insanlığı düşündürən bir platforma, bütün bəşəriyyəti rahatsız və planetimizi təhdid edən iqlim dəyişikliyiinin müzakirə olunduğu mötəbər bir tədbir kimi tarixə düşüb. Bu tədbir Azərbaycanın istər regional, istərsə də global iqlim problemlərinin həllində lider imicini möhkəmləndirmişdir. Tədbirlərin təşkilinə dair planları və məsuliyyətini nümayiş etdirərək ölkəmiz dünyaya, eləcə də beynəlxalq ictimaiyyətə müsbət mesaj ötürmüşdür.

COP29-un başa çatmasından beş ay keçməsinə baxma-

yaraq, hələ də onun əks-sədası dünyanın hər tərəfində global iqlim dəyişmələri ilə bağlı keçirilən tədbirlərdən gəlir. Martın 25-26-da Berlində beynəlxalq iqlim gündəliyində yer alan əsas tədbirlərdən biri - 16-cı Petersberq İqlim Dialoqu (PCD) keçirilmişdir. Braziliyada keçiriləcək COP30-a hazırlıq məqsədilə təşkil edilən tədbirdə xüsusən COP29-un Bakıda keçirilməsindən sonra iqlim maliyyəsi və enerji keçidi ilə bağlı global əhdəliklər diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Petersberq İqlim Dialoqu çərçivəsində Almaniyanın xarici işlər naziri Annalena Berбок, BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 30-cu sessiyasının (COP30) müəyyən olunmuş prezidenti Andre Korrea və Avropa İttifaqının iqlim fəaliyyəti üzrə komissarı Vopke Hukstranın iştirakı ilə təşkil edilmiş birgə mətbuat konfransında Azərbaycanın sədrliyi və evsahibliyi ilə keçirilmiş COP29 zamanı əldə olunan uğurlar bir daha vurğulanmışdır. Mətbuat konfransında COP29 zamanı 100 milyard dollarlıq maliyyə hədəfini üç dəfə artırmaqla bağlı çətin, bir o qədər də tarixi qərarın verildiyini və bununla iqlim maliyyəsi sahəsində yeni bir eranın başlanğıcının qoyulduğunu diqqətə çatdırmış, həmçinin cari ildə Braziliyanın Belem şəhərində keçiriləcək COP30-un Paris Sazişinin tam icrasına, habelə COP28 və COP29 zamanı əldə edilən uğurların daha da möhkəmləndirilməsinə sadıqlıyı təsdiqləmək şansını olduğunu bildirmişdir.

Sloveniyanın ətraf mühit, iqlim və energetika naziri Bojan Kumer "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərat Şurası çərçivə-

sində nazirlərin 11-ci və "Yaşıl Enerji" Məşvərat Şurası çərçivəsində nazirlərin 3-cü iclaslarında çıxışı zamanı demişdir ki, əgər gələcəyə nəzər salsaq, bizim enerji təhlükəsizliyimizin yalnız təbii qazla məhdudlaşmadığını etiraf etməliyik: "Azərbaycanın COP29-da sədrliyi aydın bir siqnalı çevrildi ki, biz iqlim dəyişmələri ilə bağlı hərəkətə keçməliyik, bununla bağlı olan mövcud çağırışları aradan qaldırmalıyıq. Beləliklə, biz qətiyyətlə addımlar atmalıyıq və təmiz "yaşıl enerji", həmçinin hidrogen sahəsində əməkdaşlıq gücləndirməliyik. Sloveniya Azərbaycanla əməkdaşlığın gücləndirilməsini səmimiyyətlə arzulayır, xüsusən təmiz enerji texnologiyalarında maraqlılıq və enerji sahəsində əməkdaşlığımızı genişləndiririk".

Qeyd edək ki, COP30-a iqlim üzrə yüksək səviyyəli lider qismində təyin edilmiş braziliyalı sahibkar Den Yoşpeni COP29 çərçivəsində BMT-nin yüksək səviyyəli lideri olan Nigar Arpadarai ilə birgə çalışacaq. "Bakıdan Belmə doğru irəliləyişi sürətləndirdiyimiz bir vaxtda COP30-un yüksək səviyyəli liderini salamlayacağım günü səbirsizliklə gözləyirəm. Den Yoşpe ilə davamlı və səmərəli tərəfdaşlıq əlaqələri qurmağa, global tərəfdaş şəbəkəmizlə birlikdə çalışaraq, bütün dünya üzrə özəl müəssisələr, şəhərlər və icmalarla iqlim sahəsində iddialı fəaliyyətlərin sürətləndirilməsinə töhfə verməyə ümid edirəm", - deyər Nigar Arpadarai bildirib.

ABŞ-nin "International Technology and Trade Associates" şirkətinin enerji və geosiyasi risklər üzrə eksperti Yan Somersin COP29-la bağlı bu günlərdə söylədiyi fikirlərinə də nəzər yetirək: "2024-cü ildə keçirilən COP29 iqlim sammitində Azərbaycan hökuməti, elektrik enerjisinin istehsalını bərpaolunan enerji mənbələrindən ən azı 6 QvT artırmağı planlaşdırdığını açıqlayıb, buna görə də güənə, külək və hidroenergetika sahəsində layihələrin inkişafı da nəzərdə tutulur. Bu boyanət, ölkənin enerji müstəqilliyini yaxşılaşdırmaq və Azərbaycanı beynəlxalq ələmdə ekoloji cəhətdən təmiz enerji təminatçısı kimi möhkəmləndirmək məqsədi güdən ambisiyalarını vurğulayır".

Züleyxa ƏLİYƏVA,
"Azərbaycan"

BP-dən təhsilə növbəti dəstək

BP "Bazarın Hüdudları: Dövlət və Bazar Arasındakı İqtisadi Rəqəss" adlı kitabı ictimaiyyətə təqdim edib. Bu layihə şirkətin Azərbaycanda təhsilin inkişafına dəstəyinin və beynəlxalq biliklərin ölkəyə gətirilməsi saylarının bir hissəsidir.

Kitabın ingiliscədən Azərbaycan dilinə tərcüməsi və nəşridə BP-nin məqsədi bu dəyərli bilikləri makroiqtisadiyyat, marketing və dövlət və bazar arasındakı münasibətlər sahəsində ixtisaslaşan tədqiqatçılar, tələbələr və bu sahələr üzrə mütəxəssislər üçün ölətən etməkdir.

Kitabın müəllifi London İqtisadiyyat Universitetinin professoru Paul De Qrauvdur. Tərcümə kitabın 2017-ci ildə ingilis dilində Oxford University Press tərəfindən çap olunmuş birinci nəşridən edilmişdir.

Kitab dövlətin iqtisadi siyasətləri ilə bazar mexanizmləri arasındakı dinamik təmasları araşdırmaqla bu sahədəki iqtisadi nəzəriyyələr və təcrübələr haqqında dərin bilgilər təklif edir. O, dünyanın belə bir baxışına əsaslanır ki, bu məsələdə seçim bazar, ya dövlət arasında yox, nə qədər

bazar və nə qədər isə dövlət olması sualındadır.

BP-nin Xəzər bölgəsi üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli kitabın Azərbaycanın elmi icması üçün əhəmiyyətini vurğulayaraq deyib: "Akademik cəmiyyətə bu kitabı hədiyyə etməklə BP Azərbaycanda bu vəzifə mövzusunda daha dərin anlayışların yayılmasına və bu sahədə Azərbaycanda tədqiqatçılara əsaslanan innovativ iqtisadi strategiyaların işlənməsinə töhfə vermək istəyir. İnanırıq ki, yüksəkkeyfiyyətli təhsil materiallarını ölətən olması bilgilərin mükəmməlləşməsi və gələcək liderlərin yetişdirilməsi saylarının əsasını təşkil edir".

Kitabın ictimaiyyətə təqdimatı dünyanın Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) təşkil etdiyi "Elm Festivalı"nda baş tutub. Təqdimatın UNEC-in "Elm Festivalı"nın bir hissəsi kimi keçirilməsi BP-nin Azərbaycanda təhsil resurslarının genişlənməsinə və elmin inkişafına verdiyi əhəmiyyəti bir daha vurğulayır.

"BP təhsilin inkişafına sərmayə qoyulması və Azərbaycanı yüksəkkeyfiyyətli beynəlxalq resursların gətirilməsi saylarını daha artıracaq. Bugünkü təqdimat da [BP-nin akademik mükəmməlliyi dəstəkləmək və beynəlxalq bilik və təcrübə mübadiləsi üçün

imkanlar yaratmaq saylarının daha bir nümunəsidir", - deyər B.Aslanbəyli bildirib.

Bütün maraqlı şəxslər və mütəxəssislərə geniş şəkildə ölətən olması üçün şirkət bu dəyərli kitabın nüsxələrini yerli universitetlərə, ictimai kitabxanalara və əlaqədar təhsil və elm müəssisələrinə təqdim edəcək.

Layihənin ümumi dəyəri təxminən 54,2 min AZN-dir. Bu xərclər 220 səhifəlik kitabın tərcüməsini, redaktəsini və nəşrinə əhatə edir. Layihəni Rəqəmsal Transformasiya Fondu həyata keçirib.

"Azərbaycan"

DSMF-nin daha bir uğuru

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu (DSMF) növbəti beynəlxalq uğura imza atıb.

Fond "GovInsider" qurumunun (Singapur) keçirdiyi "Festival of Innovation Awards 2025" beynəlxalq müsabiqəsinin qaliblərindən biri olub və Xüsusi Qeydli Mükəmməllik Sertifikatı ilə təltif edilib.

Mükafat DSMF-yə 14 ölkədən 700-dən çox nümayəndənin iştirakı ilə Singapur şəhərində təşkil olunmuş Beynəlxalq İnnovasiyalar Konfransında təqdim olunub.

Fond bu mükafata son illər sosial sığorta və sosial təminat sahəsində ölkəmizdə aparılan islahatlar, sosial idarəçilikdə çeviklik və xidmət keyfiyyətinin artırılmasına görə layiq görülüb.

DSMF-nin adı qurumun rəsmi veb sahifəsindəki qaliblər siyahısına daxil edilib. (https://govinsider.asia/intl-id/event/festival-of-innovation-awards-2025)

Konfransda dövlət sektorunun transformasiyasına dair interaktiv sessiyalar keçirilib, ölkələrin bu istiqamətdə müəyyən etdikləri hədəflər haqqında fikir mübadiləsi aparılıb.

İhsan Doğramacı fenomeni

Bu il türk dünyasının nadir şəxsiyyətlərindən olan, məşhur alim, pediatri, maarifçi, xeyriyyəçi, Azərbaycanın böyük dostu doktor, professor İhsan Doğramacı'nın 110 ildir.

İhsan Əli Paşa oğlu Doğramacı 1915-ci il aprelin 3-də, o vaxt Osmanlı imperiyasının tərkibində olmuş İraqın və bütövlükdə Yer kürəsinin ən qədim şəhərlərindən biri, özünü şumerlərin qoyduğu ehtimal edilən Ərbildə həm maddi, həm də mənəvi cəhətdən zəngin bir ailədə dünyaya gəlmişdir. İhsan bəyin atası Ərbil bələdiyyəsinin rəisi olmuşdur. Anası İsmət xanım isə Osmanlı imperiyasının Məclisi-məbusanının (Parlamentinin) Kerkükdən olan üzvü Mehmed Əli Bəy Kırdağın qızı idi. Ərbildə türk dilində ibtidai təhsil aldıqdan, xüsusi məllimlərin köməyi ilə ingilis dilini orta səviyyədə öyrəndikdən sonra İhsan 1930-cu ildə Beyrutda gedərək oradakı Amerika kollecinə qəbul olmuş, proqramı vaxtından əvvəl yerinə yetirmişdir.

Həmin dövr haqqında İ. Doğramacı yazmışdır: "Arzum həkim olmaq idi. O vaxtlar İstanbul Şəhərməni (bələdiyyə rəisi) Salih Salim Paşanın oğlu Vahid ilə dostluq edirdim. Ən yaxşı tibb təhsilinin Yənanada və Şotlandiyada - Edinburqda olduğunu Vahiddən öyrənmişdim. Braziliya vətəndaşı, almanosilli bir müəllimdən alman dili dərsləri aldım. Bir də Edinburq Universitetinə müraciət etdim. Oradan verilən məlumata görə, bu universitetin xarici tələbə kontentjanı olmuşdu, ancaq üç il sonra açılaçaqdı. Digər tərəfdən, universitetin Bağdadda öz proqramlarını tətbiq etdiyi bir Tibb fakültəsi olduğunu və üç il sonra Edinburq Tibb fakültəsinə alına biləcəyimi mənə bildirdilər.

Bağdad Tibb fakültəsinə müraciət üçün 18 yaşında olmaq lazım idi. Halbuki mən 17 yaşım vardı. Bu bir il Beyrut Amerika Universitetinin Ədəbiyyat fakültəsində keçirdim... 1933-cü ildə Bağdad Tibb fakültəsinə yazıldım".

1936-cı ildə buranı bitirdikdən sonra tibb təhsilini Edinburqda deyil, doğma yurtda - İstanbul Universitetinin Tibb fakültəsində davam etdirmək qərarına gələn İhsanı imtahanlardan sonra birbaşa 5-ci kursa qəbul edirlər. Bir il tələbə, bir il isə təcübədə olaraq ali təhsilli həkim diplomu almışdır. İhsan bəyin atası İstanbul Universitetinin Tibb fakültəsinə bitirdikdən sonra (1938) asistent vəzifəsində əmək fəaliyyətinə başlayır. Sonra Harvard Universitetində pediatriya üzrə təhsilini tamamlayır və Türkiyənin Ankara Nümunə Xəstəxanasında çalışır (1947), Ankara Universitetinin professoru (1954) elmi adına layiq görülür.

İ. Doğramacı Almaniya-da ki Leopoldina Naturforit Elmlər Akademiyasının, ABŞ-də ki Padiatrlar Akademiyasının, Hindistan Milli Tibb Akademiyasının, İngiltərədəki Kral Tibb Kollecinin həqiqi üzvü, Paris Milli Akademiyasının müxbir üzvü olmuşdur. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (2005) və dünyanın 25-ə qədər ölkəsinin, o cümlədən ABŞ, Argentina, Almaniya, Fransa, İngiltərə, İspaniya, İsveç, Avstriya, Bolqarıstan, Finlandiya, Meksika, Polşa, Tunis Milli Padiatrlar assosiasiyalarının, eləcə də Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının fəxri üzvü və doktoru seçilən böyük alim 25 il Dünya Padiatrlar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsində çalışmış, türkdillli ölkələr üzrə region qurumlarını yaratmış, Uşaq Sağlamlıq İnstitutunun, Hacettəpe Universitetinin Hacettəpe Tibb və Səhiyyə Elm-

ləri fakültəsinin təşkilində müstəsna xidmətlər göstərmiş, Ankara Universitetinin rektoru (1963-1965), Orta Doğu Texniki Universitetinin heyət rəhbəri (1965-1967), Hacettəpe Universitetinin rektoru (1967-1975), Paris Universitetində Padiatriya professoru vəzifəsində (1975) işləmişdir. O həmçinin Avropa Rektör Konfransı idarə heyətinin üzvü (1964-1973), 1981-ci ildən ömrünün sonuna qədər Millətlərarası Beynəlxalq Ali Təhsil Konfransında idarə heyətinin üzvü, sədri olmuşdur. İ. Doğramacı 1976-1981-ci illərdə Dünya Sağlamlıq Cəmiyyəti sədrinin müavini seçilmişdir.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı isə 1985-ci ildə "İhsan Doğramacı ailə sağlamlığı mükafatı" təsis etmiş və bu mükafat hər üç ildən bir müvafiq ünvanlara təqdim olunur. İhsan Doğramacının tibb təhsili, xüsusilə də uşaq və xalq sağlamlığı problemlərinə həsr olunmuş 100-ə yaxın elmi əsəri müxtəlif ölkələrdə çap olunmuşdur. Onun "Yeni doğulmuşlara qulluq" adlı əsəri 14 dəfə nəşr edilmiş, "Ananın kitabı" əsəri isə müxtəlif dillərə tərcümə olunmuşdur.

qalmış unikal və çox qiymətli tarixi sənət əsərləri vardı. Lakin Həbəy qonaqlarına millonlarla dəyəri olan sənət əsərlərini deyil, Azərbaycan dövlət başçısının onun şərafinə keçirdiyi tənənəli yubiley mərasimlərinin video-yazılarını göstərməyi xoşlayırdı. İhsan Doğramacı Azərbaycan dilini, ədəbiyyatını, incəsənətini çox gözəl bilirdi. O, Azərbaycana ilk dəfə 1992-ci ildə gəlmişdir. Onun təşəbbüsü ilə Azərbaycan-Türkiyə Ali Məktəb Rektör Şurası yaradılmışdır. Şuranın sədri Türkiyə tərəfindən İhsan Doğramacı, Azərbaycan tərəfindən isə mən idim.

İhsan Doğramacı Ulu Öndərin çox yaxın dostu idi. Heydər Əliyev ona böyük dəyər verirdi. Biz İhsan Doğramacı hələ Moskvadan tanıyırdıq. O, Moskvaya Dünya Padiatrlarının qurultayına gəlmişdi və qurultayın sədri idi. Onunla orada görüşmüşdük. Sonra Türkiyə səfərində yenidən görüşdük. 1992-ci ildə Heydər Əliyev hələ Naxçıvanda olanda İhsan Doğramacının dəvəti ilə Türkiyədə, Bilkənd Universitetində, professorun evində onun şərafinə böyük ziyafət verilmişdi. İhsan Doğramacı həmişə deyirdi ki, türk dünyasının iki böyük oğlu var - onlardan biri Atatürk, digəri isə Heydər Əliyevdir.

İhsan Doğramacı Azərbaycan Tibb Universitetinin ilk fəxri doktorudur. O, Azərbaycan üçün yüksəkixətişli müstəxəssislərin yetişdirilməsi, onların Türkiyədə təhsil almalarına ciddi dəstək vermişdir.

Əhliman ƏMİRSLANOV,
Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri, akademik

44 ölkə, 80-dən çox beynəlxalq ekspert

VII ADA Siyasi Forumunda qlobal çağırışlara qarşı birgə həll yolları müzakirə edildi

Əvvəli 1-ci səh.

Təkcə son 3 ildə ADA Universitetinin təşkilatlığı ilə ölkəmizdə keçirilən V, VI və VII forumlara diqqət etsək aydın görürük ki, bu qısa müddətdə Azərbaycan dünyanın əksər dövlətinə əsl erməni xislətini, erməni vandalizmini nümayiş etdirə bilib.

2023-cü il dekabrın 6-da ADA Universitetinin və Beynəlxalq Mənasibətlərin Təhlili Mərkəzinin birgə təşkilatlığı ilə "Qarabağ: 30 ildən sonra evə dönüş. Nailiyyətlər və çətinliklər" Forumunda, 2024-cü il aprelin 23-də "COP29 və Azərbaycan üçün Yaşıl Baxış" Forumunda və sonuncu VII konfransda ümumilikdə dünyanın 100-dən artıq dövlətindən 250-dən artıq ekspert, beyin mərkəzi iştirak edib. Forum iştirakçıları indiyədək Laçına, Zəngilana, Füzuliyə və Xankəndiyə səfər edib müxtəlif məzmunlu panel iclaslarda iştirak ediblər.

Bu dəfə Xankəndiyə səfər edən ekspertlər yeni yaranmış Qarabağ Universiteti ilə tanış olublar. ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev Xankəndidə yerləşən Qarabağ Universitetində "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda keçirilən 7-ci ADA Siyasi Forumunda qeyd edib ki, bu konfrans iştirakçı ölkələrin nümayəndələri arasında mühüm əlaqələrin qurulmasına imkan yaradacaq.

Qarabağ Universitetində "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda keçirilən Siyasi Forum çərçivəsində panel iclaslar keçirilib. Müzakirələrdə iqtisadi müstəqillik, texnologiyaların qlobal güc bölgüsünə təsiri və dayanıqlı inkişaf yanaşmalarının gündəmə gətirilib.

Forum çərçivəsində keçirilən sessiyalar regionun bərpası ilə bağlı planların və gələcək perspektivlərin müzakirəsi baxımından da olduqca əhəmiyyətli olub. Sessiya regionun yenidən qurulması istiqamətində planların hazırlanması və gələcək imkanların reallaşdırılmasına da diqqət çəkib.

Toplantı iştirakçıları tədbiri Xankəndi şəhərində təşkilini Azərbaycanın bərpa və yenidən integrasiya siyasətindəki açıq dialoqa və beynəlxalq əməkdaşlığa verdiyi önəmin təzahürü kimi qiymətləndiriblər. Bildirilib ki, bu yanaşma postmünaqişə dövründə Qarabağ regionunun yalnız fiziki bərpasına deyil, eyni zamanda intellektual və mədəni inkişafına da fayda verir.

Onu da vurğulayaraq ki, bu forumların hamısında Prezident İlham Əliyev iştirak edərək ge-

niş nitq söyləyir və vədinə sadıq lider kimi öz mövqeyini ortaya qoyur. Məhz bu beynəlxalq forumlar İlham Əliyevin Azərbaycanın qlobal oyunçu mövqeyini gücləndirdiyini və ölkəmizi ümumbəşəri əhəmiyyətə malik hesablaşan platformaya çevirdiyini göstərir. Bu, xüsusən əldə olunmuş hərbi-siyasi zəfərlərin, o cümlədən sosial-iqtisadi nailiyyətlərin nəticələrinin dayanıqlılığını təmin etmək üçün həyatı əhəmiyyətə malikdir.

Forumlar ümumilikdə Azərbaycanın mövqeyini nümayiş etdirir. Prezidentin çıxışı, açıqladığı reallıqlar Azərbaycanın ümumbəşəri dəyərlərə sadıqlılığını, dünya xalqları ilə dostluq, sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq və bu məqsədlə qarşılıqlı fəaliyyət göstərmək hədəfini göstəricisidir.

Dünya foruma gəlincə isə deyə bilərik ki, Prezident İlham Əliyevin söylədiyi kimi, beynəlxalq forum Azərbaycanın yeni dövr üçün prioritet və hədəflərinin bəyanı üçün mühüm platformadır. Çıxışında Prezident bir neçə mühüm məsələlərə toxundu. İlham Əliyev özünün qətiyyətli və aydın ritorikası ilə göstərdi ki, Azərbaycan yeni reallıq yaratmış güc sahibi, sülh və sabitlik arzulanayan beynəlxalq subyekt olaraq qlobal məsələlərin həlli baxımından ciddi töhfələr vermək əzmindədir.

Azərbaycan Prezidenti forumda son zamanlar Ermənistanın müharibəyə hazırlanması məsələsinə də toxundu. Bildirdi ki, Ermənistanın dostları onu yeni, ölümcül silahlarla təmin edirlər. Bu isə regionda heç də sülhə və sabitliyə xidmət etmir. Bunun yalnız yeni gərginlik ocaqlarının yaranmasına xidmət edəcəyini vurğulayan dövlətimizin başçısı diqqətə çatdırdı ki, bu gün Ermənistanda olduqca güclü revanşist qruplar mövcuddur.

Bir sözə, bu forum və orada səslənən fikirlər onu deməyə əsas yaradır ki, Prezident İlham Əliyevin uzaqgörən və davamlı siyasəti nəticəsində Azərbaycan sabitlik və təhlükəsizlik adasına çevrilib. Ölkəmiz siyasi-ictimai sabitliyi, dinamik iqtisadi inkişafı, uğurlu xarici siyasəti və sosial rifah səviyyəsi ilə beynəlxalq ictimaiyyətin diqqət mərkəzindədir. Azərbaycanın nüfuzu getdikcə artmaqla yanaşı, ölkə qlobal miqyasda sivilizasiyalararası dialoq və əməkdaşlığın mühüm platforması statusuna sahiblənib.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Suqovuşanda daha 54 ailəyə mənzillərin açarları təqdim olunub

"Böyük qayıdış" proqramı çərçivəsində işğaldan azad olunmuş torpaqlara keçmiş məcburi köçkünlərin qayıdışı davam edir. Bu gün növbəti köç karvanı ilə Ağdərə rayonunun Suqovuşan kəndinə çatan ailələrə mənzillərin açarları təqdim olunub.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu mərhələdə Suqovuşan kəndinə 54 ailə - 179 nəfər köçürülüb. Suqovuşana köç karvanı ilə qayıdanlar respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdən ibarət olub.

Ailələrin evlərinin açarlarının təqdimatı mərasimində Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin rəsmiləri iştirak ediblər.

Əvvəlcə şəhidlərin xatirəsi birdəqiqətlik şükutla yad edilib. Tədbirdə çıxış edən Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

Xüsusi nümayəndəsinin müavini Səbuhi Qəhrəmanov öz doğma yurdlarına köç edən sakinləri təbrik edərək, onlar üçün yaşayış kompleksində hər cür şəraitin yaradıldığını bildirib.

Keçmiş məcburi köçkünlərə doğma ata-babaları yurdlarında yaşayış tərzini qoruyub saxlamaq üçün yaşayış kompleksində ümumilikdə 180 ailə məskunlaşmış. 2,3 hektar sahədə inşa edilən yaşayış kompleksi 5 mərtəbəli olmaqla 5 binadan ibarətdir. Bu binalarda ümumilikdə bir, iki, üç və dördotaqlı 190 mənzil var. Suqovuşan kendi fasiləsiz elektrik enerjisi, qaz, içməli su və yüksək sürətli internet xətti ilə təmin edilib.

Qeyd edək ki, hazırda Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd, ora köçürülən keçmiş məcburi köçkünlərlə yanaşı, bu bölgədə aparılan layihələrin icrasında çalışan, həmçinin ayrı-ayrı dövlət qurumlarının yerli bölmələrində xidməti vəzifələrini yerinə yetirən, yenidən fəaliyyətə başlamış səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, turizm, sənaye, energetika müəssisələrində işləyən, ümumilikdə 40 minə yaxın insan yaşayır.

Ağdərə sakini: "12 yaşında tərək etdiyim torpaqlara qayıtmışam"

Kəndimizi tərək edəndə 12 yaşım var idi. Bu gün uşaq vaxtı tərək etdiyim və hər zaman xəyalımda yaşadığım torpaqlara qayıtmışam.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu sözləri bu gün Ağdərə rayonunun Suqovuşan kəndinə köç edən keçmiş məcburi köçkün Aytəkin Əmirslanova deyib.

"Suqovuşanda gözəl mənzillə təmin edildim. Prezidentimizə minnətdarlığımı bildirirəm. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Allah ordumuzu qorusun", - deyərək bildirib.

Keçmiş məcburi köçkün:

"Çox sevinirik, çünki illər sonra yurd həsrətinə son qoyulur"

Bu gün çox sevinirik, çünki illər sonra yurd həsrətinə son qoyulur. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu sözləri bu gün Ağdərə rayonunun Suqovuşan kəndinə köç edən keçmiş məcburi köçkün Validə Əmirslanova deyib.

"Bizə doğma yurda qayıdış sevincini yaşadan Prezidentimizə, ordumuza minnətdaram. Allahdan şəhidlərimizə rəhmət, qazilərə cansağlığı diləyirəm", - deyərək bildirib.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramına əsasən Ağdərənin Suqovuşan kəndinə növbəti köç karvanı yola salınıb. Bu mərhələdə Suqovuşan kəndinə 54 ailə - 179 nəfər köçürülüb.

Mədəniyyət

● Sələflər

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ilk xarici işlər naziri

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucularından olan Məmməd həsən Hacınskinin 150 illiyi respublikamızın şəhər və rayonlarında böyük təntənə ilə qeyd edilir.

M.Hacınski 1918-ci il mayın 27-də yaradılan Azərbaycan Milli Şurasının üzvü olub, Azərbaycanın İstiqlal Bəyannaməsinin altında onun da imzası var.

Tanınmış memar, inşaatçı, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin görkəmli dövlət xadimi Məmməd həsən Hacınski 1875-ci il martın 3-də Bakıda Cəfər qulu bəyin ailəsində dünyaya göz açıb. Məmməd həsən ilk təhsilini Bakı Realı Məktəbində alıb. Bu məktəbi bitirdikdən sonra o, 1897-ci ildə Sankt-Peterburq şəhərinə gedib, Peterburq Texnologiya İnstitutuna daxil olub. Bu zaman Rusiyanın siyasi, ictimai və mədəni həyatı ilə yaxından tanış olmağa başlayıb. Şəhərin gözəlliyi, zəngin memarlıq abidələri gənc Məmməd həsəndə böyük maraq doğurub.

1902-ci ildə Peterburq Texnologiya İnstitutunu müvəffəqiyyətlə bitirən Məmməd həsən vətəno qayıtdıqdan sonra Bakı şəhər idarəsinin tikinti şöbəsinin rəisi təyin olub. Doğulduğu və boy-a-baş çatdığı qədim şəhərin taleyinə yaxşı bələd olan Məmməd həsən Hacınski işə başladığı ilk günlərdən Bakı şəhərinin baş planının hazırlanıb həyata keçirilməsində, bağ və bağçaların, bulvarın, yol və meydanların genişləndirilməsində və yeni binaların tikintisində yaxından iştirak edib. 1912-ci ildə şəhər idarəsi M.Hacınskinin redaktəsi ilə Bakı küçələrinin abadlaşdırılması haqqında kitab çap etdirib. O, Bakının ən qədim abidələrindən olan Şirvanşahlar tarixi abidəsinin qorunması və bərpası, bulvarın genişləndirilməsi haqqında Bakı Duması qarşısında məsələ qaldırıb. Bundan sonra Zivər bəy Əhməd bəyov və Ə.Abuyev Şirvanşahlar Sarayının bərpası layihəsini hazırlamaq üçün elmi-tədqiqat işləri aparıblar. Məmməd həsən 1902-1917-ci illərdə Bakı Dumasının üzvü olub və onun bir çox iclaslarına sədrlik edib. O, eyni zamanda Bakının siyasi və ictimai həyatında da fəal iştirak edib.

1904-cü ildə Bakıda sosial-demokrat meyilli gənclərdən ibarət bir qrup meydana çıxır. Onlar Azərbaycan dilində qeyri-leqal "Hümmət" qəzetini buraxmağa, bununla da getdikcə formalaşmağa və təşkilatla çevrilərək əhali arasında inqilabi iş aparmağa

başlayırlar. "Hümmət" in yaranması və fəaliyyətində M.Rəsulzadə, M.Əfəndiyev, M.Mövsumov və başqaları ilə yanaşı, Məmməd həsən Hacınskinin də əməyi olub. Rusiyada iştigalçılığını itirən müsəlman xalqlarına yardım və azadlığı uğrunda gizli mübarizə aparan Müsavat Partiyası 1917-ci il fevral inqilabından sonra açıq fəaliyyətə keçib. 1917-1920-ci illər M.Hacınskinin ictimai-siyasi fəaliyyətinin ən qızgın və gərgin dövrü olub. Arxiv materiallarından məlum olduğu kimi, 1917-ci il martın 5-də Bakıda İctimai Təşkilatlar Şurası və onun İcrayyə Komitəsi yaradılır. M.Hacınski bu komitənin heyətinə daxil olur. Martın 29-da Bakıda Müsəlman Milli Şurasının Müvəqqəti İcrayyə Komitəsi təşkil edilir. Komitənin sədri Məmməd həsən Hacınski seçilir. Komitə 1917-ci il aprel ayının 15-20-də Bakıda Qafqaz müsəlmanlarının qurultayını keçirir. Hacınski qurultay təbrik nitqi ilə açaraq: "Rusiyada qır mütləqiyyətinin devrilməsi Qafqaz müsəlmanları üçün imkanlar yaradıb. Biz bu imkanlardan istifadə edərək ümummilli, o cümlədən ümumi dövlət məsələlərində müsəlmanların milli siyasi məsələsinə həll etməliyik", - deyib.

Hacınski mayın 11-17-də Moskvada keçirilən Ümumrusiya müsəlmanları qurultayına da iştirakçı olub. 1917-ci il oktyabrın 26-31-də Bakıda keçirilən Türk Ədəmi Mərkəzi Partiyası Müsavat partiyasının I qurultayında Mərkəzi komitə seçilir. Onun tərkibinə M.Rəsulzadə, N.Yusifbəyov, R.Vəkilov, X.Rəfiyev və başqaları ilə yanaşı, M.Hacınski də daxil olur. O, 1917-ci ilin oktyabr-noyabr aylarında Bakı Şəhər Dumasına keçirilən seçkilərdə iştirak edir və Dumaya üzv seçilir. Məmməd həsən 1917-ci il noyabrın 15-də yaradılan Qafqazqaziya Komissarlığının ticarət və sənaye komissarının müavini vəzifəsində çalışır. 1918-ci il fevralın 23-də Tiflis şəhərində gürcü, erməni və Azərbaycan nümayəndələrindən ibarət Qafqazqaziya Seymi işə başlayır. Onun işində Azərbaycan Duması qarşısında məsələ qaldırıb. Bundan sonra Zivər bəy Əhməd bəyov və Ə.Abuyev Şirvanşahlar Sarayının bərpası layihəsini hazırlamaq üçün elmi-tədqiqat işləri aparıblar. Məmməd həsən 1902-1917-ci illərdə Bakı Dumasının üzvü olub və onun bir çox iclaslarına sədrlik edib. O, eyni zamanda Bakının siyasi və ictimai həyatında da fəal iştirak edib.

1904-cü ildə Bakıda sosial-demokrat meyilli gənclərdən ibarət bir qrup meydana çıxır. Onlar Azərbaycan dilində qeyri-leqal "Hümmət" qəzetini buraxmağa, bununla da getdikcə formalaşmağa və təşkilatla çevrilərək əhali arasında inqilabi iş aparmağa

başlayırlar. "Hümmət" in yaranması və fəaliyyətində M.Rəsulzadə, M.Əfəndiyev, M.Mövsumov və başqaları ilə yanaşı, Məmməd həsən Hacınskinin də əməyi olub. Rusiyada iştigalçılığını itirən müsəlman xalqlarına yardım və azadlığı uğrunda gizli mübarizə aparan Müsavat Partiyası 1917-ci il fevral inqilabından sonra açıq fəaliyyətə keçib. 1917-1920-ci illər M.Hacınskinin ictimai-siyasi fəaliyyətinin ən qızgın və gərgin dövrü olub. Arxiv materiallarından məlum olduğu kimi, 1917-ci il martın 5-də Bakıda İctimai Təşkilatlar Şurası və onun İcrayyə Komitəsi yaradılır. M.Hacınski bu komitənin heyətinə daxil olur. Martın 29-da Bakıda Müsəlman Milli Şurasının Müvəqqəti İcrayyə Komitəsi təşkil edilir. Komitənin sədri Məmməd həsən Hacınski seçilir. Komitə 1917-ci il aprel ayının 15-20-də Bakıda Qafqaz müsəlmanlarının qurultayını keçirir. Hacınski qurultay təbrik nitqi ilə açaraq: "Rusiyada qır mütləqiyyətinin devrilməsi Qafqaz müsəlmanları üçün imkanlar yaradıb. Biz bu imkanlardan istifadə edərək ümummilli, o cümlədən ümumi dövlət məsələlərində müsəlmanların milli siyasi məsələsinə həll etməliyik", - deyib.

Hacınski mayın 11-17-də Moskvada keçirilən Ümumrusiya müsəlmanları qurultayına da iştirakçı olub. 1917-ci il oktyabrın 26-31-də Bakıda keçirilən Türk Ədəmi Mərkəzi Partiyası Müsavat partiyasının I qurultayında Mərkəzi komitə seçilir. Onun tərkibinə M.Rəsulzadə, N.Yusifbəyov, R.Vəkilov, X.Rəfiyev və başqaları ilə yanaşı, M.Hacınski də daxil olur. O, 1917-ci ilin oktyabr-noyabr aylarında Bakı Şəhər Dumasına keçirilən seçkilərdə iştirak edir və Dumaya üzv seçilir. Məmməd həsən 1917-ci il noyabrın 15-də yaradılan Qafqazqaziya Komissarlığının ticarət və sənaye komissarının müavini vəzifəsində çalışır. 1918-ci il fevralın 23-də Tiflis şəhərində gürcü, erməni və Azərbaycan nümayəndələrindən ibarət Qafqazqaziya Seymi işə başlayır. Onun işində Azərbaycan Duması qarşısında məsələ qaldırıb. Bundan sonra Zivər bəy Əhməd bəyov və Ə.Abuyev Şirvanşahlar Sarayının bərpası layihəsini hazırlamaq üçün elmi-tədqiqat işləri aparıblar. Məmməd həsən 1902-1917-ci illərdə Bakı Dumasının üzvü olub və onun bir çox iclaslarına sədrlik edib. O, eyni zamanda Bakının siyasi və ictimai həyatında da fəal iştirak edib.

1904-cü ildə Bakıda sosial-demokrat meyilli gənclərdən ibarət bir qrup meydana çıxır. Onlar Azərbaycan dilində qeyri-leqal "Hümmət" qəzetini buraxmağa, bununla da getdikcə formalaşmağa və təşkilatla çevrilərək əhali arasında inqilabi iş aparmağa

başlayırlar. "Hümmət" in yaranması və fəaliyyətində M.Rəsulzadə, M.Əfəndiyev, M.Mövsumov və başqaları ilə yanaşı, Məmməd həsən Hacınskinin də əməyi olub. Rusiyada iştigalçılığını itirən müsəlman xalqlarına yardım və azadlığı uğrunda gizli mübarizə aparan Müsavat Partiyası 1917-ci il fevral inqilabından sonra açıq fəaliyyətə keçib. 1917-1920-ci illər M.Hacınskinin ictimai-siyasi fəaliyyətinin ən qızgın və gərgin dövrü olub. Arxiv materiallarından məlum olduğu kimi, 1917-ci il martın 5-də Bakıda İctimai Təşkilatlar Şurası və onun İcrayyə Komitəsi yaradılır. M.Hacınski bu komitənin heyətinə daxil olur. Martın 29-da Bakıda Müsəlman Milli Şurasının Müvəqqəti İcrayyə Komitəsi təşkil edilir. Komitənin sədri Məmməd həsən Hacınski seçilir. Komitə 1917-ci il aprel ayının 15-20-də Bakıda Qafqaz müsəlmanlarının qurultayını keçirir. Hacınski qurultay təbrik nitqi ilə açaraq: "Rusiyada qır mütləqiyyətinin devrilməsi Qafqaz müsəlmanları üçün imkanlar yaradıb. Biz bu imkanlardan istifadə edərək ümummilli, o cümlədən ümumi dövlət məsələlərində müsəlmanların milli siyasi məsələsinə həll etməliyik", - deyib.

Hacınski mayın 11-17-də Moskvada keçirilən Ümumrusiya müsəlmanları qurultayına da iştirakçı olub. 1917-ci il oktyabrın 26-31-də Bakıda keçirilən Türk Ədəmi Mərkəzi Partiyası Müsavat partiyasının I qurultayında Mərkəzi komitə seçilir. Onun tərkibinə M.Rəsulzadə, N.Yusifbəyov, R.Vəkilov, X.Rəfiyev və başqaları ilə yanaşı, M.Hacınski də daxil olur. O, 1917-ci ilin oktyabr-noyabr aylarında Bakı Şəhər Dumasına keçirilən seçkilərdə iştirak edir və Dumaya üzv seçilir. Məmməd həsən 1917-ci il noyabrın 15-də yaradılan Qafqazqaziya Komissarlığının ticarət və sənaye komissarının müavini vəzifəsində çalışır. 1918-ci il fevralın 23-də Tiflis şəhərində gürcü, erməni və Azərbaycan nümayəndələrindən ibarət Qafqazqaziya Seymi işə başlayır. Onun işində Azərbaycan Duması qarşısında məsələ qaldırıb. Bundan sonra Zivər bəy Əhməd bəyov və Ə.Abuyev Şirvanşahlar Sarayının bərpası layihəsini hazırlamaq üçün elmi-tədqiqat işləri aparıblar. Məmməd həsən 1902-1917-ci illərdə Bakı Dumasının üzvü olub və onun bir çox iclaslarına sədrlik edib. O, eyni zamanda Bakının siyasi və ictimai həyatında da fəal iştirak edib.

Hacınski mayın 11-17-də Moskvada keçirilən Ümumrusiya müsəlmanları qurultayına da iştirakçı olub. 1917-ci il oktyabrın 26-31-də Bakıda keçirilən Türk Ədəmi Mərkəzi Partiyası Müsavat partiyasının I qurultayında Mərkəzi komitə seçilir. Onun tərkibinə M.Rəsulzadə, N.Yusifbəyov, R.Vəkilov, X.Rəfiyev və başqaları ilə yanaşı, M.Hacınski də daxil olur. O, 1917-ci ilin oktyabr-noyabr aylarında Bakı Şəhər Dumasına keçirilən seçkilərdə iştirak edir və Dumaya üzv seçilir. Məmməd həsən 1917-ci il noyabrın 15-də yaradılan Qafqazqaziya Komissarlığının ticarət və sənaye komissarının müavini vəzifəsində çalışır. 1918-ci il fevralın 23-də Tiflis şəhərində gürcü, erməni və Azərbaycan nümayəndələrindən ibarət Qafqazqaziya Seymi işə başlayır. Onun işində Azərbaycan Duması qarşısında məsələ qaldırıb. Bundan sonra Zivər bəy Əhməd bəyov və Ə.Abuyev Şirvanşahlar Sarayının bərpası layihəsini hazırlamaq üçün elmi-tədqiqat işləri aparıblar. Məmməd həsən 1902-1917-ci illərdə Bakı Dumasının üzvü olub və onun bir çox iclaslarına sədrlik edib. O, eyni zamanda Bakının siyasi və ictimai həyatında da fəal iştirak edib.

1904-cü ildə Bakıda sosial-demokrat meyilli gənclərdən ibarət bir qrup meydana çıxır. Onlar Azərbaycan dilində qeyri-leqal "Hümmət" qəzetini buraxmağa, bununla da getdikcə formalaşmağa və təşkilatla çevrilərək əhali arasında inqilabi iş aparmağa

başlayırlar. "Hümmət" in yaranması və fəaliyyətində M.Rəsulzadə, M.Əfəndiyev, M.Mövsumov və başqaları ilə yanaşı, Məmməd həsən Hacınskinin də əməyi olub. Rusiyada iştigalçılığını itirən müsəlman xalqlarına yardım və azadlığı uğrunda gizli mübarizə aparan Müsavat Partiyası 1917-ci il fevral inqilabından sonra açıq fəaliyyətə keçib. 1917-1920-ci illər M.Hacınskinin ictimai-siyasi fəaliyyətinin ən qızgın və gərgin dövrü olub. Arxiv materiallarından məlum olduğu kimi, 1917-ci il martın 5-də Bakıda İctimai Təşkilatlar Şurası və onun İcrayyə Komitəsi yaradılır. M.Hacınski bu komitənin heyətinə daxil olur. Martın 29-da Bakıda Müsəlman Milli Şurasının Müvəqqəti İcrayyə Komitəsi təşkil edilir. Komitənin sədri Məmməd həsən Hacınski seçilir. Komitə 1917-ci il aprel ayının 15-20-də Bakıda Qafqaz müsəlmanlarının qurultayını keçirir. Hacınski qurultay təbrik nitqi ilə açaraq: "Rusiyada qır mütləqiyyətinin devrilməsi Qafqaz müsəlmanları üçün imkanlar yaradıb. Biz bu imkanlardan istifadə edərək ümummilli, o cümlədən ümumi dövlət məsələlərində müsəlmanların milli siyasi məsələsinə həll etməliyik", - deyib.

Hacınski mayın 11-17-də Moskvada keçirilən Ümumrusiya müsəlmanları qurultayına da iştirakçı olub. 1917-ci il oktyabrın 26-31-də Bakıda keçirilən Türk Ədəmi Mərkəzi Partiyası Müsavat partiyasının I qurultayında Mərkəzi komitə seçilir. Onun tərkibinə M.Rəsulzadə, N.Yusifbəyov, R.Vəkilov, X.Rəfiyev və başqaları ilə yanaşı, M.Hacınski də daxil olur. O, 1917-ci ilin oktyabr-noyabr aylarında Bakı Şəhər Dumasına keçirilən seçkilərdə iştirak edir və Dumaya üzv seçilir. Məmməd həsən 1917-ci il noyabrın 15-də yaradılan Qafqazqaziya Komissarlığının ticarət və sənaye komissarının müavini vəzifəsində çalışır. 1918-ci il fevralın 23-də Tiflis şəhərində gürcü, erməni və Azərbaycan nümayəndələrindən ibarət Qafqazqaziya Seymi işə başlayır. Onun işində Azərbaycan Duması qarşısında məsələ qaldırıb. Bundan sonra Zivər bəy Əhməd bəyov və Ə.Abuyev Şirvanşahlar Sarayının bərpası layihəsini hazırlamaq üçün elmi-tədqiqat işləri aparıblar. Məmməd həsən 1902-1917-ci illərdə Bakı Dumasının üzvü olub və onun bir çox iclaslarına sədrlik edib. O, eyni zamanda Bakının siyasi və ictimai həyatında da fəal iştirak edib.

Hacınski mayın 11-17-də Moskvada keçirilən Ümumrusiya müsəlmanları qurultayına da iştirakçı olub. 1917-ci il oktyabrın 26-31-də Bakıda keçirilən Türk Ədəmi Mərkəzi Partiyası Müsavat partiyasının I qurultayında Mərkəzi komitə seçilir. Onun tərkibinə M.Rəsulzadə, N.Yusifbəyov, R.Vəkilov, X.Rəfiyev və başqaları ilə yanaşı, M.Hacınski də daxil olur. O, 1917-ci ilin oktyabr-noyabr aylarında Bakı Şəhər Dumasına keçirilən seçkilərdə iştirak edir və Dumaya üzv seçilir. Məmməd həsən 1917-ci il noyabrın 15-də yaradılan Qafqazqaziya Komissarlığının ticarət və sənaye komissarının müavini vəzifəsində çalışır. 1918-ci il fevralın 23-də Tiflis şəhərində gürcü, erməni və Azərbaycan nümayəndələrindən ibarət Qafqazqaziya Seymi işə başlayır. Onun işində Azərbaycan Duması qarşısında məsələ qaldırıb. Bundan sonra Zivər bəy Əhməd bəyov və Ə.Abuyev Şirvanşahlar Sarayının bərpası layihəsini hazırlamaq üçün elmi-tədqiqat işləri aparıblar. Məmməd həsən 1902-1917-ci illərdə Bakı Dumasının üzvü olub və onun bir çox iclaslarına sədrlik edib. O, eyni zamanda Bakının siyasi və ictimai həyatında da fəal iştirak edib.

1904-cü ildə Bakıda sosial-demokrat meyilli gənclərdən ibarət bir qrup meydana çıxır. Onlar Azərbaycan dilində qeyri-leqal "Hümmət" qəzetini buraxmağa, bununla da getdikcə formalaşmağa və təşkilatla çevrilərək əhali arasında inqilabi iş aparmağa

● Yaddaş

Maarifçi xeyriyyə cəmiyyətləri

XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda məktəb şəbəkəsinin genişləndirilməsi, azərbaycanlı şagirdlərin sayının artması ölkədə iqtisadi və ictimai-siyasi yüksəlişə əlaqədar idi. Bakı şəhəri iri sənaye və iqtisadi mərkəzlərdən birinə çevrildi.

Bu, ilk növbədə, neft sənayesi, gəmiçilik və ticarətin inkişafı ilə bağlı idi. Kənd təsərrüfatı, xüsusən pambıqçılıq və ipəkçilik sahəsində də xeyli

sonlarında onun vəsaiti ilə Tehrandə "Səadət" məktəbi və gimnaziyası açılmışdır. Neft maqnatı Gəncədə qadın məktəbinin fəaliyyəti üçün də onlara maliyyəyə yardımı etmişdir. 1898-ci ildə Hacı Zeynalabdin Bakının mərkəzində öz hesabına məktəb və dəftərxana ləvazimatlarının satılması üçün böyük passaj tikdirmişdir.

H.Z.Tağıyev Azərbaycan tarixində Bakıda ilk qadın tədris müəssisəsinin banisi kimi tanınır. 1896-cı il aprelin 24-də H.Z.Tağıyev öz hesabına azərbaycanlı qızların dünyəvi təhsil

bütü ilə 1906-1910-cu illərdə Gəncədə "Mədrəseyi-ruhani", Şamaxıda "Üxüvvət", Ağdamda "Dərülfənn", Şəkiddə "Həqiqəti-subyan", Lənkəranda "Behcet" məktəbləri açılmışdır. "Nicat"ın kitabxanasında müxtəlif mövzularda çoxlu mühazirələr də oxunurdu. Həmin mühazirələri azərbaycanlılarla yanaşı, rus və gürcü uşaqlar da dinləyirdilər. "Nicat" cəmiyyəti axşam kurslarına böyük əhəmiyyət verir, azərbaycanlılar arasında savadın yayılması üçün çox iş görürdü. 1907-ci ildə həmin axşam kurslarında 280-ə yaxın adam oxuyurdu. Bundan başqa, cəmiyyətin nəzdində pedaqoji ədəbiyyat şöbəsi də fəaliyyət göstərirdi. Cəmiyyətin orqanı olan "Nicat" qəzeti isə 1910-cu ilin noyabrında İ.Aşurbəyovun redaktorluğu ilə çap olunmağa başlamış və 86 nömrəsi nəşr edilmişdir.

XX əsrin əvvəllərində yaradılmış xeyriyyə cəmiyyətlərindən biri də "Səfa"dır. Bu cəmiyyət 1910-cu il dekabrın 12-də təsis edilmişdir. Cəmiyyətin əsas qayəsi sırf maarifçilik ideyalarının yayılması ilə bağlı idi. 1914-cü ilə qədər Bakıda bir məktəb açan bəli "Səfa" sonradan fəaliyyətini genişləndirərək Biləcəri, Bino, Qobu kəndlərində anadili, Quba qəzasında isə rus-müsəlman məktəbləri açmışdır. "Səfa"nın teatr truppası da fəaliyyət göstərmiş və bu şöbəyə məşhur aktyor Cahangir Zeynalov rəhbərlik etmişdir.

Ruhani cəmiyyəti olan "Səadət" 7 iyun 1907-ci ildə yaradılmışdır. Cəmiyyətin təşkilində H.Z.Tağıyev, H.Rəsulov, V.Əfəndiyev, A.Dadaşov və başqaları fəallıq göstərmişlər. "Səadət" məktəb açmaqdan başqa, müxtəlif xeyriyyə işlərində də iştirak etmişdir. Cəmiyyətin nəzdindəki məktəbdə əsasən dini təbriyə verilir və 7 yaşından 10 yaşnadək uşaqlara ilahiyat elmləri öyrədilir. Cəmiyyətin və rus dilləri tədris edildirdi. Məktəbdə görkəmli pedaqog Əli bəy Hüseynzadə dərs deyirdi. O, məktəbin rəhbəri kimi U.Hacıbəyli, F.Ağazadəni, Parisdə təhsil almış Ceyhun bəy Hacıbəyli tədrisə cəlb etmişdir.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanda maarifçilik hərəkatının işində xeyriyyə cəmiyyətlərinin böyük rolu olmuşdur. XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəllərində Bakının azərbaycanlı əhalisinin yalnız 19,3 faizi savadlı hesab edilirdi. O dövrün imkanlı ziyalıların, dövlət dərnələrində olan nümayəndələrinin anadili məktəblərinin açılması tələblərinə qar Rusiyanı biganə münasibət göstərirdi. Bu da çarizmin müstəmləkə siyasətinin maarifçilik sahəsində qəbənq şəkildə özünü biruzə verməsinə daha bir sübut idi. Ona görə də Bakının imkanlı ziyalıları, neft sahibkarları xeyriyyə cəmiyyətlərinin xətti ilə bu işi həyata keçirirdilər.

İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

irəliləyişlər özünü göstərirdi. Bakıda, Gəncədə, Şəkiddə, Şuşada və digər yerlərdə yüngül sənaye müəssisələri yaradılırdı. Ona görə də savadlı, təhsilli kadrlara xüsusi ehtiyac duyulurdu. Sahibkarlar, əsasən, Bakının neft sənayeciləri maarifçiliyin inkişafına maddi vəsaitlər ayırırdı. Bakı və Gəncədə yaranmış xeyriyyə cəmiyyətlərinin xətti ilə məktəblərə yardımlar edirdilər.

Bu baxımdan məşhur məsenat və neft sənayecisi Hacı Zeynalabdin Tağıyevin o dövrdəki fəaliyyəti müstəsna əhəmiyyət kəsb edirdi. Son dərəcə təmkinli və zəhmətkeş olan Z.Tağıyev xeyriyyəçiliyi ilə başqalarını həmişə heyran qoyurdu. Bu şəxsiyyət digər sahələrdəki fəaliyyəti ilə yanaşı, Azərbaycanda maarifçilik hərəkatında da son dərəcə böyük rol oynamışdı. O hələ 1883-cü ildə Bakıda teatr binası tikdirmiş və burada 1908-ci ildə Üzeyir bəy Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun" operasının ilk tamaşası qoyulmuşdu.

1894-cü ildə H.Z.Tağıyev Mərdəkanda kənd təsərrüfatı məktəbini açmışdır. 1896-cı ildə Sankt-Peterburqda Müsəlman Xeyriyyəçilik Cəmiyyəti binasının özülünün qoyulması üçün iri məbləğdə vəsait ayırmışdır. İki il sonra Tağıyev "Kaspi" mətbəəsini və qəzetini alıb Azərbaycanın görkəmli ictimai xadimləri Əlimərdan bəy Topçubaşova və Əhməd bəy Ağayevə vermişdir. XIX əsrin

almanları üçün məktəb açılması xahişi ilə rəhbər təhsil orqanlarına müraciət edir. Yalnız 1901-ci il oktyabrın 7-də Bakıda ilk müsəlman qadın təhsili müəssisəsi açılır. Qapalı tədris ocağı olan məktəbdə yalnız 7 yaşına çatmış azərbaycanlı qızlar qəbul olunurdu. İlbel artan şagirdlərin sayı 1902-ci ildə artıq 71 nəfərə çatırdı. Onlardan 35-i xeyriyyəçi Zeynalabdin Tağıyevin vəsaiti hesabına təhsil alırdı.

H.Z.Tağıyev "Nəşiri-maarif" cəmiyyətinin sədri olmuşdur. Bu cəmiyyət Bakı quberniyasında müsəlmanlar arasında savad yaymaq üçün yaradılmış təhsil mərkəzi idi. 1906-cı ildə təşkil edilmişdi. Cəmiyyətin yaradılmasında Ə.Əhmədovun, A.Tağıyevin, A.Həsənovun, M.Hacınskinin xüsusi rolu olmuşdur. Bu cəmiyyətin işində N.Nərimanov, M.F.Axundzadə, M.Əzizbəyov, H.Zərdabi yaxından iştirak etmişlər. 1907-ci ildə cəmiyyətin xətti ilə Bakıda ilk dəfə üçsinifli məktəb açılmışdır.

Maarifçi xeyriyyə cəmiyyətləri içərisində "Nicat" cəmiyyətinin fəaliyyəti xüsusi qeyd olunmalıdır. Bu cəmiyyət 1906-cı il martın 9-da təsis olunmuşdur. Cəmiyyətin nizamnaməsində əsasən müsəlmanlar arasında maarif, savadı yaymaq və azərbaycanlı uşaqlarına ibtidai, orta və ali təhsil vermək, təhsil alanlar içərisində ana dili və ədəbiyyatın inkişafına kömək etmək, şagirdlərə maddi və mənəvi yardımlar göstərmək kimi məqsədlər xüsusi yer tuturdu. "Nicat" cəmiyyətinin təşəb-

Bolonyada "Vətən müharibəsi tarixi - Şəxsiyyət faktoru" kitabının təqdimatı olub

Dünyanın ən böyük kitab sərgilərindən olan Bolonya Beynəlxalq Uşaq Kitab Sərgisində ölkəmiz xüsusi stendlə təmsil olunub.

Sərgi günlərində Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti və AMEA Tarix İnstitutunun birgə layihəsi olan "Vətən müharibəsi tarixi - Şəxsiyyət faktoru" kitabının təqdimatı da baş tutub.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri stendi ziyarət edən qonaqlara kitabı təqdim edərək, onlara kitab haqqında geniş məlumat veriblər.

Qeyd edək ki, kitabda Vətən müharibəsində qazanılan şanlı qələbənin memarı kimi Prezident İlham Əliyevin müdrik siyasəti, qətiyyəti, yüksək intellekti, dahi sorkordolik qabiliyyəti öz əksini tapıb. Kitab 10 xarici dilə tərcimə edilib və bir sıra xarici dövlətlərdə təqdimatı keçirilib.

Özbəkistanda Mirzə Qədim İrəvaninin yaradıcılığına həsr edilmiş rəsm müsabiqəsi keçiriləcək

Azərbaycanın Özbəkistandakı səfirliyinin nəzdindəki Heydər Əliyev adına Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Özbəkistan Rəssamlıq Akademiyasının dəstəyi ilə "Şərq vəhdəti - Mirzə Qədim İrəvani və özbək ornamətləri" adlı rəsm müsabiqəsi elan edilib.

Müsabiqənin keçirilməsində məqsəd Mirzə Qədim İrəvaninin yaradıcılığının və eləcə də erkən Azərbaycan milli modern rəssamlıq ənə-

nələrinin xaricdə, eyni zamanda gənc nəsillər arasında daha geniş təbliğ olunmasını təmin etmək, onun yaradıcılığını gələcək nəsillərə daha

geniş şəkildə tanıtmaya imkan yaratmaqdır.

Müsabiqəyə təqdim edilmiş əsərlər təşkil edilmiş müvafiq komissiya tərəfindən qiymətləndiriləcək. Qaliblər və seçilmiş əsərlər Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində keçiriləcək xüsusi sərgidə nümayiş etdiriləcək, qaliblər mükafatlandırılacaq.

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi "Həssas əhali qruplarının sosial müdafiəsi ilə bağlı tədbirlərin təşkili" adlı müsabiqə keçirir

Müsabiqədə qeyri-hökumət təşkilatları, hüquqi və fiziki şəxslər iştirak edə bilərlər. İştirak haqqı yoxdur. Maraqlanan təşkilatlar müsabiqənin Əsas şərtlər toplusunu və texniki tapşırığını əldə etmək üçün nazirliyin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinə (Ünvan: Nərimanov rayonu, Ziya Bünyadov prospekti, 1965, "Çinar Park" biznes mərkəzi, bina 1) yazılı müraciət edə bilərlər.

Müsabiqədə iştirak edən təşkilatların təklifləri 24 aprel 2025-ci il saat 17:00-dan gec olmayaraq agentliyə təqdim edilməlidir. Gecikdirilmiş təkliflər qəbul olunmayacaqdır.

Müsabiqə 25 aprel 2025-ci il saat 11:00-da agentliyin inzibati binasında keçiriləcəkdir.

Əlaqə telefonu: (012) 525-41-30 (daxili-5032)

Müsabiqə komissiyası

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi "Əlilliyi olan şəxslərin cəmiyyətə integrasiyası və asudə vaxtlarının səmərəli təşkili" adlı müsabiqə həyata keçirir

Müsabiqədə qeyri-hökumət təşkilatları, hüquqi və fiziki şəxslər iştirak edə bilərlər. İştirak haqqı yoxdur. Maraqlanan təşkilatlar müsabiqənin Əsas şərtlər toplusunu və texniki tapşırığını əldə etmək üçün nazirliyin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinə (Ünvan: Nərimanov rayonu, Ziya Bünyadov prospekti, 1965, "Çinar Park" biznes mərkəzi, bina 1) yazılı müraciət edə bilərlər.

Müsabiqədə iştirak edən təşkilatların təklifləri 23 aprel 2025-ci il saat 17:00-dan gec olmayaraq agentliyə təqdim edilməlidir. Gecikdirilmiş təkliflər qəbul olunmayacaqdır. Müsabiqə 24 aprel 2025-ci il saat 11:00-da agentliyin inzibati binasında keçiriləcəkdir.

Əlaqə telefonu: (012) 525-41-30 (daxili-5033)

Müsabiqə komissiyası

Azərbaycan Ordusunun mövqeləri Gorus istiqamətindən atəşə tutulub

Aprelin 9-u saat 19:25-dən 19:35-dək Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Gorus rayonunun Xəznəvar və Xanazax yaşayış məntəqələri istiqamətlərində yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini atıcı silahlardan fasilələrlə atəşə tutub.

Müdafiə Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bölmələrimiz tərəfindən qeyd olunan istiqamətlərdə adekvat cavab tədbirləri görüldü.

Marin Le Pen məhkəmə hakimlərini onu siyasi qərar əsasında cəzalandırmaqda ittiham edir

Milli Birlik (RN) partiyasının lideri Marin Le Pen ona hökm çıxaran hakimlərə qarşı ittihamlar səsləndirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, o, güclü qərəzin qurbanı olduğunu iddia edərək, məhkəmənin siyasi tərəfkeşliyinə işarə edib: "Bu, məhkəmə qərarı deyil. Bu, siyasi qərarıdır!"

"Həqarət, qisas və məhkəmənin müxalifətə qarşı ova çıxmaq anlayışı mənim ədalət anlayışına tamamilə ziddir", - deyərək M. Le Pen əlavə edib. İfrat sağçı deputat hakimlərin səhv edə biləcəyini hesab edir və heç nədən imtina etməyəcəyini vəd edib. Marin Le Pen 500000 insanın onu dəstəkləmək üçün onlayn petisiyaya imza atdığını deyib.

RN-nin prezidenti Jordan Bardella 2025-ci il martın 31-nin Fransa üçün qaranlıq bir tarix olaraq qalacağını (Marin Le Penin məhkum olunduğu gün) deyərək, demokratik çöktüyü tənqid edib.

Müdafiə naziri tərəfindən təsdiq olunmuş 2025-ci ilin hazırlıq planına əsasən, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti ilə birləşdirilmiş hərbi hissələrdə ehtiyatdan çağırılan bir qrup hərbi vəzifəlinin cəlb edildiyi növbəti təlim toplanışı başlayıb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, ehtiyatdan çağırılan hərbi vəzifəli mülki vətəndaşlardan və hərbçi müayinəsinə keçdikdən, eləcə də, bütün təminat növləri ilə tam təmin olunduqdan sonra plana uyğun məşğələlərə cəlb edirlər.

Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələri ilə İtaliya Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargahı arasında imzalanmış ikitərəfli hərbi əməkdaşlıq planına uyğun olaraq hərbi pilotların təcrübə mübadiləsi çərçivəsində ekspert görüşü keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, "Tə-

Hərbi vəzifəliylərlə növbəti təlim toplanışı başlayıb

Təlim toplanışı zamanı iştirakçılarla məşğələlərini şərh edərək, onlara təhlükəsizlik qaydaları çatdırılacaq və sıra hazırlığı üzrə məşğələlər təşkil olunacaq.

Toplanışda həmçinin hərbi vəzifəliyə döyüş zamanı ilk tibbi yardımın göstərilməsi qaydaları öyrədi-

lən, yaralıların ərazidən təcili çıxarılması üçün məşğələlər keçiriləcək.

Tədris proqramına müvafiq olaraq toplanışa cəlb edilən heyətlə çöl şəraitində keçiriləcək məşğələlərdə iştirakçılar Azərbaycan Ordusunun arsenalında olan müasir silah və texnika ilə tanış olacaq, onların döyüş tətbiqini öyrə-

nilən, həmçinin bölmələrimizin silahlanmasında olan atıcı silahlardan döyüş atışları icra edəcəklər. Keçirilən toplanışlarda əsas diqqət hərbi vəzifəliyə döyüş hazırlığı səviyyəsini artırma-
ması, eləcə də bilik və bacarıqlarının inkişaf etdirilməsinə yönəldilib.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəhbərliyi və Aparatın əməkdaşları Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin deputatı Xanlar Fətiev Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin komitə sədri Hicran Hüseynova və Rüfət Səfərləyev Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyeva Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəisi general-polkovnik Əli Nəgriyev və xidmətin kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"AzərEnerji" ASC-nin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"AzerGold" QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik Şurasının katibi Ramil Usubov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin rəisi Bəyler Eyyubova əzizi

XALİDƏ ŞAHVERDİYEVANIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İsgəndərovlar ailəsi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Aqrarkredit" Səhmdar Kredit Təşkilatının İdarə Heyəti və kollektivi Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifova atası

RAUF ŞƏRİFOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və	
Baş redaktor müavini	- 538-86-86, 539-72-39	informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Məsul katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60, 434-55-58
Məsul katib müavini	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompiuter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi
dövlət qəzeti

Tiraj **3439**
Sifariş **686**

Qiyməti 60 qəpik